

Cum ne judecă străinătatea.

Cugetări, cari trezesc alte cugetări

de Moior Schneider-Snyder Roland
Inspector de vânătoare

Eu am trimis la timpul său revistei de vânătoare „Der Heger“ un „Calendar vânătoresc al Carpaților“, german, spre discutare, și acum citesc în Nr. 7 din anul 1926 o critică, a cărei autor este una din're primele autorități germane în materie de vânătoare. În patria sa proprie nimeni nu poate deveni profet, și aceasta se poate constata și la noi în privința pionierilor noștri ai culturii vânatului, creatori și înfăptuitori ai legilor de vânătoare, fondatori și „albine lucrătoare“ ai „Uniunii“ precum și ai mișcării vânătoarești din țară. Cu atât mai mult deci trebuie să ne impresioneze faptul, că în patria de origină și țara-mumă a culturii vânatului, una dintre primele autorități în această materie își dă părerea, nepărtinitoare și neinfluențată, în sensul că opera acestor „albine lucrătoare“ poate fi luată ca exemplu, chiar și pentru țara-mumă a culturii și organizării vânătoarești, Germania.

În cele ce urmează voi reproduce această părere imparțială, ca o încurajare a albinelor noastre lucrătoare și ca un strigăt de deșteptare adresat membrilor noștri, cari trebuie să cunoască și să aprecieze albinele și munca lor, — și pentru a-i îndemna la o

conlucrare, trezindu-i din nepăsare și dulce farniente vecine cu letargia, în care se află. Noi trăim în timpul renașterii culturii noastre vânătoarești și aceasta reclamă o conlucrare a tuturilor, fie ca colaboratori cu rol conducător, fie ca colaboratori înțelegători și ajutători —, pentru a crea o operă monumentală de cultură în această direcție, aducând vânătoarea acestei Țări la înălțimea pe care o merită această comoară naturală, a noastră. Când teritoriile noastre de câmp și de pădure vor fi înțesate de iepuri, potârnicchi, fazani și căprioare, — ca teritoriile Boemiei; când pădurile noastre de munte — întocmai ca cele din Stiria — vor răsuna de ecoul mugetului cerbilor, și când existența vânatului nostru capital, ca urs și cerb, va fi asigurată, atunci abia vom putea privi înapoi spre o activitate binecuvântată. Pentru a atinge însă această țință, avem nevoie de înțelegerea și colaborarea tuturilor, — chiar și a nevânătorilor —, pentru a putea înfăptui o educare a masei, în sensul că nu numai împușcarea și trofeele pot oferi satisfacții vânătoarești, ci că există încă și alte bucurii, cu mult mai înalte —, cum ar fi oare admirația față de natură și îngrijirea ei. Pentru a ajunge la acest re-

zultat este însă nevoie ca și Statul să-și dea obolul său, — numai o părțică mică de tot a sumelor ce se găesc întotdeauna și sunt risipite pentru scopuri de propagandă electorală!

Continuarea acestor idei o las în seama cititorilor, la îndemâna celor ce urmează:

* * *

Prin intermediul D-lui inspector de vânătoare Maior Schneider-Snyder Roland, din Dârste în România, mi-a fost remis *Calendarul vânătoresc al Carpaților* pe anul 1926, spre discutare. Ieșind din cadrul unei recenzii obișnuite, ași dori să-i fac atenți pe acei vânători din Germania, pe cari îi interesează o conlucrare comună și promițătoare în privința îngrijirii vânatului nostru —, asupra datelor precise pe cari le conține calendarul relativ la legiferarea vânătoarei în România. Găsim acolo un capitol „*Decizie Ministerială de importanță generală*“. Din acest capitol m'a interesat în special următorul aliniat:

Articolul 3, aliniatul 2:

In baza unei dispozițiuni ministeriale Nr. 2749/1925, Direcțiunea Vânătoarei dispune sub Nr. 24514 din 17 Martie 1925.

Alineatul 2/b.

Intr'una și aceeași porțiune de pădure nu poate avea loc decât o singură bătae la iepuri, într'un interval de un an.

Articolul 4/b.

Se oprește pe timp nelimitat vânătoarea găinilor de munte ambele specii, pe întreaga Țară.

Articolul 4/d.

Vânătoarea iepurilor se oprește pe cuprinsul comunelor Reșița, pe timp de 2 ani (1925—1926).

Articolul 4/g.

Se oprește vânătoarea cerbilor de ambe sexe, pe timp nelimitat, în cuprinsul județului Argeș.

Eu am citat aci la întâmplare numai câteva exemple din rândul deciziunilor, spre a arăta cât de puțin scrupulos se procedează în România în interesul protejării vânatului. In special m'a interesat faptul, că în România se rezervează din principiu 1/4 din fiecare teritoriu de vânătoare ca teren de refugiu al vânatului, și că nici arendașul și nici proprietarul teritoriului nu au dreptul ca să facă vânătoare cu bătaiași acolo. *Asupra modului de organizare a vânătoarei în general am fost deja informați prin revista „Der Heger“, de D-l Inspector de vânătoare. Această organizare poate trece cu drept cuvânt ca exemplară. Realizarea ei a fost posibilă numai prin faptul, că întreaga vânătoare a României și-a revendicat drepturile într'o unire demnă de toată admirația, și a putut să obțină astfel ca vânatul să fie considerat drept ceea ce este de fapt, — adică un bun național, un factor al economiei naționale. Ca un alt punct de interes general, am citit în calendar că cel ce este autorizat să exercite vânătoarea în România, are și anumite obligațiuni de satisfăcut, impuse prin lege. Astfel el este de ex. obligat ca să angajeze organe specializate pentru paza vânatului, și de a-le salariza suficient.*

Afară de aceasta el are o obligație legală de a-și îngriji vânatul (aceasta îi este impus de Direcțiunea Vânătoarei) de pe teritoriul său, — mai ales în ce privește hrănirea lui pe timp de iarnă. In privința organizației generale a vânătoarei ar mai fi de spus, că Ministerul de Domenii mai are dreptul de a numi pentru întreaga Țară un număr de inspectori de vânătoare și paznici publici de vânătoare onorifici, sau cu plată. Aceste organe oficiale trebuie să raporteze lunar Ministerului asupra stărei vânatului, a convențiunilor comise și a rezultatelor realizate. (In Polonia, am aflat că autoritățile cer un aviz asupra situației vânatului, marilor proprietari și arendașilor de vânătoare, pentru ca în baza acestor avize să se stabilească — în urma consultării specialiștilor — epoci de protecție pentru tot vânatul). Inspectorii de vânătoare și paznicii publici numiți prin decizie ministerială sunt asimilați, în urma depunerii jurământului, ofițerilor de poliție superiori, în ce privește aplicarea și executarea legilor de vânătoare. Membrii activi ai societăților de vânătoare cari au ca scop ocrotirea vânatului și ale căror statute sunt recunoscute de Minister, pot fi numiți paznici publici onorifici de vânătoare. Paznicii privați de vânătoare trebuiesc să fie deasemenea recunoscuți de Ministerul de Domenii și capătă un certificat. Și aceștia sunt obligați ca să depună jurământul, și anume după următoarea formulă:

„Jur în numele lui Dumnezeu și pe Sf. Cruce, că voi păzi cu sfințenie toate drepturile vânătoarei încredințate mie, iar pe acei cari vor încercă să le calce sau le vor fi încălcat, îi voi supraveghia, urmări și denunța!“

Mai rămâne de spus, că pedepsele cu cari amenință legislația română pentru delictele de vânătoare, sunt foarte aspre și eficiente, și că judecătorii români nu cunosc acea indulgență deplasată în ce privește pedepsirea delictelor de vânătoare, cari din nenorocire la noi în Germania a devenit dela sine înțeleasă.

Cu ocazia discutării întocmirii vânătoarești din România ași dori să mai menționez și *Fondul Vânătoarei*, care are scopul de a finanța organizarea și administrarea vânătoarei, precum și crearea unui corp de paznici de vânătoare specialiști. Veniturile acestui fond se compun din:

1. Sumele prevăzute în bugetul anual al Ministerului de Domenii, pentru cheltueli de administrație.
2. Jumătate din taxele pentru câinii de vânătoare, precum și pentru permisele de port-armă și de vânătoare.
3. Suma de 10%, care se percepe de pe urma tuturor contractelor de arendare, — fie personale, sau alcătuite în comun.
4. Jumătate din amenzile încasate.
5. Danii și legate.

In ce privește arendarea teritoriilor statului, are să decidă Ministerul de Domenii. Ministerul nu este legat de oferta cea mai mare, ci poate arenda dreptul de vânătoare aceluia ce oferă cele mai mari garanții pentru protecția vânatului. In România mai există un

Consiliu Permanent de Vânătoare, care se compune din nouă membri aleși în baza propunerii Ministerului de Domenii pe cinci ani și sunt numiți prin decret regal. Patru din acești membri se aleg dintre persoanele recomandate de „*Uniunea* (în România a fost posibilă realizarea unirei vânătorilor) *Generală a Vânătorilor din România*“. Ca membri în acest *Consiliu Permanent de Vânătoare* sunt numiți numai specialiști de ai vânătoarei.

Consiliul Permanent se întrunește odată pe lună, fiind prezidat de o persoană aleasă din sânul lui. La aceste consfătuiri, Inspectorul General al Vânătoarei ia parte cu drept consultativ. Aceasta este în linii largi, tot ce am crezut că este destul de important ca să înfățișez vânătorilor noștri, cari se află actualmente iar într'o desbinare complectă.

Eu știu, că în cercurile cu vânători adevărați, cari nu sunt trăgători sportivi și măcelari de vânat, fiecare gândește ca și mine și fiecare dorește din inimă fondarea unui organ recunoscut de stat, pentru administrarea vânătoarei în Germania. Deasemenea eu mai știu, că *Reuniunea Generală Germană pentru Protecția Vânătoarei (Allgemeiner Deutscher Jagdschutzverein)* nu crede încă timpul sosit, spre a cere cu vigoare o revizuire a legislației vânătoarești. S'a convenit, ca să se procedeze într'un mod cât se poate de diplomatic și să se încerce a se da ajutor vânatului nostru, așa zicând „din dosul culiselor“. Eu nu cred, ca acesta să fie drumul bun; cine cere mult, acela va obține cel puțin ceva, — dar cine nu cere nimic sau cine își formulează pretențiile într'un mod acoperit, acela nu obține nimic. Știu bine că sunt cu pretențiile mele pentru o îndreptare a lucrurilor — un pai în ochi tuturilor celor cari se simt bine sub auspiciul actualelor legi de vânătoare, precum și celor a căror activitate vânătoarească se reduce la faptul de a lua parte la bătăile organizate de cunoscuți și rude, pentru a împuşca vânatul îngrijit de alții, și în fine și acelor trăgători cari nu au nici un scrupul față de vânat. Dar eu știu tot atât de bine, că *picături multe găuresc piatra tare*, și că nu mai avem în funcțiunile conducătoare ale cârmuirii oameni, cari să fie lipsiți de orice pricepere și înțelegere față de importanța vânătoarei germane. Și totuși am speranța, că vom realiza și noi odată și odată — o unire a vânătorilor germani și că vom reuși în fine — grație puterii numărului nostru — ca și noi germanii, cari odinioară puteam servi ca exemplu și în privința legislației noastre vânătoarești — să nu mai fim rușinați de vecinii noștri.

Că dorința pentru crearea unei autorități recunoscute de stat, care să reprezinte doleanțele vânătorilor, câștigă teren din ce în ce, se poate deduce din faptul că una dintre cele mai mari societăți din Silezia, *Asociația Vânătorilor Silezieni pentru Examinarea Prepelicarilor Universali (Verein Schlesischer Jäger zur Prüfung von Gebrauchshunden)* a decis în ultima sa adunare generală, ca să formuleze o propunere către *Societăților de Vânătoare din Silezia (Ver-*

band Schlesischer Jägervereine), în sensul ca, *Camera de vânătoare (Deutsche Jagdkammer)* să devie un organ recunoscut de stat, care să reprezinte importanța vânătoarei germane față de cârmuire.

Deocamdată — după cât știu — această propunere se găsește într'un stadiu de început, însă eu cred și sper că ideea sănătoasă trebuie, după lupte inevitabile, să devie realitate, dacă este ajutată de presa de specialitate. Pentru moment, este din nenorocire imposibil de a putea întreprinde ceva hotărâtor în privința legiferării vânătoarei, deoarece *Reuniunea Generală Germană pentru Protecția Vânătoarei și Camera de Vânătoare* se găsesc într'o luptă grea de prestigiu, care, din păcate, nu se duce întotdeauna cu mijloace cuviincioase. Cred însă și sunt convins că toți vânătorii noștri cari gândesc în mod raționabil, și-au format convingerea că nu pot fi obligați să asiste și mai departe la o luptă isbucnită în mare parte în urma unor motive de ordin personal, — și aceasta în detrimentul vânatului nostru. Deaceia, am trebui să ne exprimăm într'un așa mod simpatia față de una dintre cele două organizațiuni angajate în luptă, ca partea adversă să-și piardă orice importanță. Cu această ocazie mai ții să menționez, că nu găsesc just faptul ca acel organ care este însărcinat în calitate de organizație conducătoare să reprezinte vânătoarea germană — să se afle pus în situația de a fi nevoit ca să-și procure mijloacele de existență cu ajutorul unor legături și întreprinderi comerciale. Aceasta este o stare de fapt anormală și chiar numai din acest motiv ar trebui de aci înainte, ca să luptăm prin toate mijloacele pentru crearea unei astfel de organizațiuni întreținute de stat. Noi avem în Germania destui specialiști de ai vânătoarei, cu o competență absolută în tot ceace poate fi de folos vânătoarei și vânatului nostru. Până în momentul ce legea și statul cu autoritatea sa nu vor susține această organizație conducătoare, până atunci toate măsurile luate sunt lipsite de orice valoare, nefiind executate de nimeni. În Germania, asemenea încălcări de drepturi cum și-le permite Direcțiunea Vânătoarei din România, pentru protecția și ameliorarea bunului comun, în fiecare an —, ar fi fost respinse cu indignare și socotite ca o violare nemaipomenită a unor drepturi particulare, dacă aceste măsuri ar fi fost impuse de vreo societate de vânătoare oarecare. Vânatul nostru este prea miop pentru a se conforma dispozițiilor luate de o societate, cu toate că ele nu se iau decât în interesul general al vânătoarei, — și pe cari noi am trebui să le binecuvântăm. O societate care s'ar încumeta „să se invinovațască“ cu așa ceva, s'ar vedea cu siguranță amenințată cu dizolvarea, în urma retragerii aproape a tuturilor membrilor ei. Eu găsesc ideea unei *Camere de Vânătoare* ca fiind foarte bună și realizabilă. Dar și aceasta ar fi condamnată la o neputință complectă, atâta timp cât nu e sprijinită de stat, cu toate mijloacele și autoritatea sa, — ca în România. Bineînțeles că actuala poziție a *Camerei de Vânătoare* este necorespunzătoare, și mărirea ei se împiedecă tocmai de faptul că, fiind o

instituție particulară, îi lipsesc mijloacele necesare pentru acest scop.

Dorința mea este, ca vânătorii germani să caute să profite de pe urma cunoașterii *legilor de vânatoare model din România*, și să formeze cu toții un zid în jurul unei organizații puternice, care să fie un organ al statului și care să aibă puterea de a aduce la înde-

plinire dorințele tuturilor acelor, ce poartă pe drept numele de „vânători și ocrotitori germani“.

* * *

Doresc ca și în lumea noastră vânătorească să se țină seamă de aceste sfaturi, aplicabile în multe privințe și la noi.

Concursul asupra „Prepeliței”

Premiul întâi decernat de D-l Dr. L. Skupiewski, în valoare de Lei 2000.

Prepelița

de Honoriu Bănescu, Pitești.

Prepelița (*Conturnix Communis*) în franțuzește *Caille*, nemțește *Wachtel*, Englezește *The Common Quail*, numită la noi în popor și pitpalac sau pitpalacă, după cântecul prepeliței-bărbat; care este ceva asemănător cu această numire, un «pit-palac» destul de răsunător și care se poate auzi dela 200—300 metri,—face parte din ordinul galinaceelor, genul tetras și este o pasăre călătoare (de migrațiune).

Se găsește în Europa, Asia și Africa.

Din punctul de vedere al latitudinii se găsește până la 60° latitudine boreală, preferind localitățile de șesuri mari și lunci; se găsește totuși și în regiuni deluroase și muntoase.

La noi în țară se poate găsi până la 1250 metri altitudine.

Măsurată la vârsta adultă, ea are o lungime de 19—21 cm. dela vârful ciocului la vârful picioarelor, și o circumferință măsurată la piept de circa 35 cm.

Privită în total, apare ca o găină în miniatură. Ciocul brun la bărbat, gris deschis la femelă, are întocmai forma ciocului de găină, scurt, larg la bază și ascuțit la vârf, având partea superioară puțin adusă peste cea inferioară.

Nările așezate deasupra ciocului, aproape de frunte, sunt acoperite cu mici membrane.

Picioarele gălbui și proporționate corpului, au patru degete: trei înainte subțiri și netede, și unul înapoi situat mai sus, așa că în mers nu atinge pământul decât cu vârful unghiei.

Penele din coadă, 12 la număr, sunt așa de scurte încât sunt acoperite complet de fulgii superiori coadei; lungimea lor nu trece de 5 cm.

Culoarea penelor și a fulgilor este foarte amestecată, ceea ce predomină în atâtea culori: maro, gris, negru, alb, roșiatic, cari se găsesc amestecate fără prea mare ordine cu un maro deschis.

Pe cap se deosebesc două șiruri longitudinale de o culoare mai roșiatică, alternând cu alte trei șiruri în

cari albul spicat cu negru predomină și din care două plecând de o parte și de alta a mandibulei superioare, trec pe deasupra ochilor și coboară pe ambele părți ale gâtului pe gușe.

Pe spinare ca și în părți, anumiți fulgi mai dezvoltati de o culoare maro-roșiatic, având spicuri negre și alburii sau gris, fac ca într'o privire generală prepelița să apară picată când longitudinal, când transversal, formând totuși un tot armonios și foarte plăcut ochilor.

Pe burtă, predomină fulgii de o culoare gri deschis la femelă, maro deschis la bărbat.

La bărbați partea gușii de sub cioc este de o culoare maro închis, — aproape negru.

Această particularitate, ca și faptul că în benzile longitudinale de pe cap predomină culoarea maro-roșiatică, — ceea ce face ca în total capul să apară mai pronunțat colorat —, constituie indiciile exterior distinctive al bărbatului de femelă.

La pui în genere culorile tuturilor părților corpului sunt mai puțin sombre.

Aripile sunt scurte de circa 11 cm., ceea ce face ca în sborul său are un sbârânit, produs de mișcarea prea deasă a aripelor.

Ca hrană prepelița se poate zice că este omnivoră. Ea mănâncă insecte, larve, viermi, verdețuri, semințe de tot felul, preferind pe cele de grâu, mei și mohor.

Prin felul său de a se nutri prepelița face un serviciu agriculturii prin marele număr de insecte și larve vătămătoare culturilor, pe care le distruge.

Cuibul și-l face pe pământ și constă într'o mică escavațiune în pământ, care este tapetată de câteva foi și ierburi uscate.

Prepelița la noi face dela 8—15 ouă de o mărime cam pe jumătate cât oul de porumbel, în formă de pară și de o culoare gri închisă, cu pete foarte dese negre și maro închis. Numărul ouălor variază dela regiune la regiune. În sudul Europei: Italia, Spania, Grecia, s'au găsit cuiburi cu până la 20 ouă, în Anglia autorii Zoologiei Britanice susțin că prepelița nu face mai mult de 7—8 ouă.

Aceste variații a numărului de ouă pe care o prepeliță le face, s'a pus în legătură — cu drept cuvânt cred eu — cu temperatura și starea atmosferică a regiunii în care ele se găesc.

Timpul de clocire variază de asemeni după regiune între 18—21 de zile, iar acela al dezvoltării puilor până la maturitate, între 45—90 zile.

De două ori pe an prepelițele pornesc în călătorie (în migrațiune), și aceasta are loc primăvara în lunile lui Aprilie și Maiu, când ele călătoresc dela Sud la Nord, și toamna în lunile lui Septembrie și Octombrie, când ele călătoresc dela Nord la Sud.

Asupra cauzelor și motivelor cari determină aceste migrațiuni ale lor, două par a fi cele mai întemeiate.

1. Prepelițele se tem de temperaturile prea excesive, și aceasta se deduce din faptul că ele se apropie de regiunile septentrionale în timpul verei și cele meridionale în timpul iernei.

2. Prepelițele pornesc în migrațiune pentru a trece din regiunile unde recoltele s'au sfârșit, în altele, în cari recoltele încep.

În aceste migrațiuni prepelițele — spre deosebire de alte păsări călătoare — pornesc fără o prealabilă adunare, ci fiecare individual sau cele câteva cari se găesc împreună odată.

Totuși în aceste migrațiuni prepelițele apar în mase mari deodată într'o regiune, ceea ce ne face să conchidem că ele sub influența unor anumite pre-sentimente instinctive, a unei anumite stări atmosferice și a unor anumite condițiuni de climă și alimentare, pornesc cam în acelaș timp toate dintr'o regiune.

Aceasta o confirmă — ca și în cazul sitarilor — împrejurarea că pe o anumită regiune unde într'ozile am găsit prepelițe multe, a doua zi nu mai găsești aproape nici una.

În aceste călătorii prepelițele au cele mai grele încercări la trecerea mărilor.

Ele, din cauza scurtimei aripilor și a greutatei corpului — de oarece în genere migrațiunea este precedată de o epocă de preparare constând într'ozingrășare exagerată — nu pot trece cu ușurință într'un singur sbor mările, ce obișnuit le întâmpină în călătoriile lor (Mediterană, Neagră, Caspică).

De aceea ele în primul rând caută a-și urma cât mai mult călătoria pe uscat; aceasta ne explică de ce în genere pe țărmurile peninsulelor pronunțate, cum e Italia, Spania, Grecia au loc cele mai mari pasagii de prepelițe.

În al doilea rând caută a întreprinde trecerea pe punctele și în condițiunile cele mai favorabile, ceea ce ele realizează căutând a profita de vânturile favorabile și de toate insulele intermediare, pe cari se pot odihni și reface.

Vânturile favorabile variază și ele după cum este vorba de a trece dela Nord la Sud sau dela Sud la Nord, și după direcția pe care prepelițele s'au fixat: Nord-Vest sau Nord-Est, Sud-Vest sau Sud-Est.

Insulele Minorca, Corsica, Sardinia, Sicilia, Malta, insulele Rhodos, Candia, insulele din Arhipelag și în genere toate insulele și stâncile din mările peste cari

în pasagiile lor sunt nevoite să treacă, sunt folosite de prepelițe pentru odihnă și refacere.

Se întâmplă însă că, cu toate calculele lor pasagiile de prepelițe să se înșele și fie vânturi contrarii, fie intemperii și furtuni să le surprindă în plină mare, și în acest caz trecerea mării se transformă în dezastru.

În asemenea cazuri se întâmplă că vase cari se găesc în călătorie să fie năpădite de prepelițe, cari caută acolo un loc de refugiu și odihnă.

În asemenea împrejurări sunt așa de amețite și obosite, că se prind cu mâna. Un mare număr pier înecate.

În caz însă că timpul le-a ajutat, ele își urmează liniștite călătoria și se întâmplă ca obosite să se lase pe valuri pentru un foarte scurt timp, și apoi își reiau sborul pentru a ajunge pe țărmurile către cari călătoresc.

Din împrejurarea că s'au văzut de multe ori prepelițe lăsându-se pe valuri și apoi ridicându-se și continuând sborul, se formase legenda că prepelițele la plecarea lor peste mare iau cu ele în ghiare câte o bucățică de lemn, care le servește pentru a se putea lăsa pe mare și odihni din când în când.

Oricât de favorabile le sunt condițiunile călătoriei peste mare, prepelițele ajung de cele mai multe ori la țămuri sau prin diferite insule, foarte obosite.

A. E. Brehm descrie astfel sosirea unui pasaj de prepelițe pe țămurile Africei de Nord:

„Se vede un punct negru, alunecând asupra apei; „acest punct se apropie repede, înfine se văd prepelițele obosite, precipitându-se pe pământ, imediat „în marginea apei, stau pe loc câteva minute și par „incapabile a face o mișcare. Aceasta nu durează „mult timp. Prepelițele încep a se agita, se ridică și „îndată toate fug repede pe nisip“.

Dacă în tot parcursul călătoriei lor prepelițele au de suferit pierderi mari, cele mai mari le încearcă la trecerea mărilor, unde în afară de cele ce pier căzând în mare, de oboseală riscând trecerea înainte de a se fi refăcut complect, sau pe părți prea largi și fără puncte de oprire pentru odihnă, sau fiind surprinse de furtuni, intemperii sau vârtejuri contrarii, un mare număr cad victime vânării cu plășile și bastoanele, pe care o obișnuiesc locuitorii țămurilor și insulelor din Mediterană.

Încă din timpurile cele mai vechi se obișnuiește acest fel de vânare a prepeliților în pasaj, care este un adevărat carnaj.

Mii și zeci de mii de prepelițe cad zilnic victime acestui mijloc de vânare.

În genere pasagiile de prepelițe în apropierea țămurilor mării și în apropierea insulelor ce întâlnesc în trecerea mării, sbor foarte jos, ele oprindu-se înainte de a întreprinde sau a relua trecerea mării.

Pe aceste puncte — destul de cunoscute locuitorilor de acolo — se întind fileuri (plăși) în genul plășilor întrebuințate la facerea instrumentelor de pescuit numite mreajă, adică pe un fileu de sfoară groasă cu ochiuri mari pătrate de dimensiuni de 8—10 cm. se

aplică un alt fileu de sfoară subțire cu ochiuri pătrate mici, cu o dimensiune de 1 cm.

Aceste fileuri se așează întinse dela pământ până la o înălțime de 4—5 metri, — fileul cel subțire în partea din care vin prepelițele.

Prepelițele, venind în sbor seara sau noaptea oboșite nu dau nici o atențiune acestor fileuri, în sborul lor iau în cap fileul cel subțire și trec înfășurate în el prin ochiurile fileului cel mare și rămân agățate, prinse, tocmai ca peștele în mreajă.

În mod obișnuit această vânătoare se dublează de cei care o fac și cu vânătoare cu bastoanele, pe cari o fac în acelaș timp cât priveghează fileurile.

Cantitățile de prepelițe ce se prind în acest fel sunt enorme și ele sau se marinează făcându-se conserve pentru iarnă, sau numai se curăță și se sară în putini, întocmai ca heringii și se exportă spre vânzare.

Se spune că pe vremuri Episcopul insulei Capri aveă un venit de 40—50.000 de franci, dintr'o taxă pe care o percepea asupra prepelițelor ce se prindeau în această insulă, și din această cauză era numit: „Episcopul prepelițelor“.

Din această informație, ca și din o alta pe care ne-o dă *von der Mülhe* și *Waterton*, și cari ne afirmă că pe vremuri s'a putut vedea până la 17.000 de prepelițe de vânzare într'o singură zi pe piața Romei, ne putem face o idee de ce carnaj înseamnă acest zis fel de vânat al prepeliței. Acelaș lucru se petrece pe coastele Spaniei, ale Franței, ale Italiei, ale Greciei, insulele Mediteranei, coastele Africei de Nord și ale Asiei mici.

Socotesc că este absolut impropriu a se numi vânătoare aceste mijloace comune de exploatare a acestui delicat vânat.

Propriu vânătoare de prepelițe nu se poate numi decât aceea care se face cu pușca și cu câinele de aret.

Numai acest fel de vânătoare poate procura toată satisfacția sufletească unui vânător conștiincios, care nu vânează făcând profesie, ci din acel impuls sufletesc, înalt, nobil, care îl face să simtă nevoia de a gusta frumusețile naturei, sub toate formele lor de manifestare.

Adevăratul suflet de vânător este acela care, plecând la vânat, nu este preocupat numai de numărul de bucăți ce va face și care în afară de vânatul ce îi sare, nu vede, nu aude, nu simte nimic.

Sufletul de vânător este acela care de cum a eșit din casă și până a reintrat, minut cu minut a vibrat deosebit gustând toate frumusețile naturei ce i s'au prezentat sub atâtea aspecte, în cursul unei zile de vânătoare.

Răcoarea plăcută a dimineții de vară, curățenia aerului ce respiră, frumusețea aurorei și răsăritului de soare, înviorarea exalând din toată vegetația, sub puterea întremătoare ce o dă roua dimineții, galopul neobosit al câinelui căutând în dreapta și stânga, iscusința lui de a prinde din depărtare mirosul vânatului și de a-i descurca urma, ducându-te la el,

instinctul lui de a nu-ți turbura tirul când te vede epolând, ca și acela de a simți vânatul lovit, a'l urmări și a ț-l aduce, mulțumirea de a fi reușit câteva lovituri deosebite, satisfacția de a fi scăpat o cloșcă sau un vătui de urmărirea câinelui, sau de a fi doborât un erete urmărind o prepeliță, plăcerea de a lua o masă în plin aer, pe o pajiște verde în apropierea unui isvor cristalin, și în tovărășia unui prieten plăcut, melancolia dulce pe care ți-o dă admirația unui frumos apus de soare, mândria celor câteva bucăți de vânat din geantă, cari ți-au prilejuit loviturile frumoase din cursul zilei, toate acestea pun în mișcare coardele tainice ale adevăratului suflet vânătoresc, făcându-l să iubească natura în toate formele ei de manifestare, după cum atât de frumos a spus bardul nostru „Vânătorul e Poet“.

Iată pentru ce eu cred că, cuvântul vânătoare în afară de ceea ce cuprinde și o noțiune de ordin material, fizic și mecanic, mai cuprinde și o noțiune de un ordin mai înalt, mai nobil, ceva de ordin educativ, sufletesc și iată pentru ce nu se poate da această denumire ori căror mijloace de a prinde și distruge vânatul.

La noi în țară, după cum am arătat, prepelițele sosesc în rânduri, rânduri, în tot timpul cuprins între începutul lunii Aprilie și cursul lunii Mai și se răspândesc pe toată suprafața țării, unde găsesc fie culturi, fie fânețuri în cari să se poată adăposti și ascunde.

Cea mai mare parte a diferitelor pasagii se opresc în regiunea de șes a țării, unde suprafețele cultivate cu grâu — cultura cea mai avansată în timpul sosirii lor — sunt mai mari și le oferă ca atari locurile cele mai favorabile stabilirii lor.

Totuși ele în număr mult mai mic răsbat și mai sus în regiunile deluroase și chiar muntoase.

În mod obișnuit în județele Argeș și Muscel am găsit prepelițe la o altitudine ajungând până la 1250 m. pe munții Mateiași, Căpitanul, Piatra Casei, Zănoagă, Secăturile.

Și nu am găsit un exemplar sau două, pentru a se putea zice că a fost simplă întâmplare, ci am găsit familii întregi constituite și cu pui ajunși la maturitate.

În aceste regiuni prepelițele se fixează prin fânețe, în cari își stabilesc cuiburile; clocesc și scot pui, cu cari împreună — către sfârșitul lunii Iulie August când vremea se înăsprește la munte și încep să simtă și lipsa hranei — pornesc la vale către șesuri constituind primele pasagii.

În adevăr culturile de grâu și de mei lipsind cu totul în aceste regiuni, iar mohorul chiar acolo unde s'ar găsi fiind prea târziu, prepelițele se găsesc foarte reduse din punctul de vedere al hranei în aceste regiuni, și ca atare sunt nevoite să se deplaseze.

Obișnuit ele se stabilesc pe acei versanți ai munților cari sunt mai expuși soarelui și cari prezintă concavități mari, pe fundul cărora se găsesc izvoare.

Toată viața și-o fac în fânuri, iar când fânurile se cotesc, se strâng în număr mare prin mărăcișurile

ce rămân necosite și cari le oferă adăpostul necesar contra răpitoarelor și intemperiilor.

Odată reduse la această situație, prepelițele încep a porni în jos în regiunile de șes, unde își pot găsi hrana necesară, spre a se putea pregăti pentru drumul cel mare, pe care urmează a pleca odată cu începutul toamnei.

Dacă pâlcurile de prepelițe, pe cari diferite împrejurări, ca vânturi, intemperii întâmpinate în cale sau alte neajunsuri le-au silit ca sosind în țară să descindă pe locuri mai puțin prielnice dezvoltării lor, în regiunile deluroase sau muntoase, duc după cum arătați mai sus, o existență mai grea, — cu totul altfel se întâmplă cu grosul pasagiilor de prepelițe, cari sosind în țară se pot așeza la alegerea lor în regiunile de șes.

De obicei în această regiune prepelițele la sosirea lor găsesc cele mai bune adăposturi în lanurile de grâu, ca și în livezile de fân din lunci, cari la epoca sosirii lor sunt cele mai ridicate și le oferă adăpostul cel mai nemerit, atât pentru a se ascunde de răpitoare cât și pentru a-și alege locul unde să-și stabilească cuibul și să-și întemeieze familia.

Sosind pe terenurile unde se fixează, prima întreprindere a lor este împerechiera.

La această întreprindere a lor servesc cântecele de care răsună în cursul lunii Mai și Iunie lanurile și livezile și cari pe măsură ce împerechierile s'au făcut și clocitul a început, se împuținează pentru a nu se mai auzi deloc către sfârșitul lunii Iulie și începutul lunii August.

Obișnuit prepelița odată fixată și împerechiată nu-și mai schimbă locul, pe care rămâne până ce și-a crescut primul și chiar al II-lea rând de pui.

Nu numai dacă în timpul ouatului sau al clocitului este deranjată, luându-i-se ouăle sau stricându-i-se cuibul, în acest caz își schimbă locul, însă și atunci fără a se duce prea departe, rămânând de cele mai multe ori în același lan de grâu sau fâșie de fâneată.

Puii de îndată ce ies din ouă pot umbla și fugi chiar destul de iute.

Ei au corpul acoperit cu un puf gălbui-roșiatic, cu câteva dungi mai închise pe cap și pe spinare.

Mama îi chiamă și îi îndrumază la găsirea hranei, adăpostindu-i întocmai ca cloșca și apărându-i foarte curajos în caz când sunt atacați.

Nu rare ori s'a întâmplat să vezi prepelița înfăinându-se și repezindu-se asupra câinelui în aret, iar când se vede ea însăși în pericol, dacă sboară nu o face decât pentru 4—5 metri și lăsându-se pe pământ se înapoiază iarăși cu curaj către câine, neîncețând să cheme desperat puii, cari îi răspund prin piuitul lor și aleargă în întâmpinarea ei.

În timpul cât stă la noi, prepelița scoate cel puțin un rând de pui, dela 8—15.

Sunt foarte multe însă cari scot și două rânduri de pui, așa încât de multe ori în August târziu, când vâ-

natul prepeliței s'a deschis, se întâmplă să găsești prepelița cu ambele rânduri de pui, unii mari cari sboară bine ca și cele bătrâne, și alții mici cari se ridică încă greu, — toți însă adunați în jurul mamei.

Clocirea se face numai de femelă, căci bărbatul hoinărește și caută alte împerechieri în acest timp.

El care obișnuit este o fire violentă și rășboinică—, luptă cu orice alt bărbat care se găsește în raza femelelor pe lângă care se află și pe cari de asemenea le maltratează dacă sunt rebele.

În două săptămâni puii se acoper cu pene și după o lună pot sbura, — bine înțeles foarte prost și fără a se putea duce mai departe de 60—80 metri.

După aproximativ două luni, puii ajung la dezvoltarea completă a prepeliței bătrâne, deosebindu-se totuși foarte ușor atât prin culoarea mai deschisă a penelor, cât și prin mărime.

În genere sburatul puilor de prepeliță coincide cu cositul fânului și seceratul grâului, epocă care face foarte multe victime în prepelițe, aceasta fiindcă pe deoparte miriștele rămânând prea golașe nu le mai pot ascunde îndeajuns, iar pe de altă parte fiindcă sboorul neputându-le servi îndestul, cad ușor pradă răpitoarelor, berzelor, ciorilor, cum și muncitorilor și câinilor lor.

Dacă ești pe câmp la epoca seceratului și urmărești cu băgare de seamă o secerătoare și mai ales în momentul când taie ultima fâșie de grâu, rămasă dintr'un lan, vei vedea cum pe urma ei, merg călcând rar și foarte atent berzele și sboară, lăsându-se foarte des pe pământ, ciorile — în special cele vinete — pentru a mai ciuguli câte un pui de prepeliță rămas în urmă și care nu a putut sbura; iar ereții în dreapta și în stânga fugăresc pe cele cari au sburat, pentru a lua și din acelea cuvenite dijmă, iar la capul locului copiii și câinii secerătorilor dau ultimul asalt prepelițelor, cari fugind pe picioare nu au voit să sboare, până la tăerea ultimului smoc de pae protectoare.

După cositul fânului și seceratul grâului și al ovăzului și până ce miriștele ca și porumbiștile se îmbracă bine în mohor și alte ierburi, prepelițele duc o existență mai expusă, neavând ascunzișurile bune de până aci.

Din punctul de vedere al hranei însă, de acum înainte începe viața ușoară a prepeliței.

Câmpul e plin de tot felul de semințe, de fân, de grâu, de mohor, de mei, iar insectele s'au înmulțit și sunt și ele mai descoperite.

După cosit și secerat începe și prepelița a se forma și îngrășa.

Se spune la noi de prepeliță că nu stă decât în grâu, că n'ai s'o găsești nici odată în ovăz, că în porumb n'ai s'o găsești decât după coptul mohorului, etc. etc.

Toate aceste susțineri conțin și adevăruri, dar și erori grave.

Totul depinde de punctul de vedere în care te pui, și deci de timpul în care consideri prepelița.

Stabilirea randamentului armelor de vânătoare, după principiile standului oficial de încercare dela Neumannswalde

de Maior Schneider-Snyder Roland.
Inspector de vânătoare

Abonații *Revistei Vânătorilor* citesc adesea, că o anumită armă a obținut — fiind încercată după principiile standului oficial de încercare dela Neumannswalde — tirul cutare sau cutare. Deaceia eu cred necesar, ca să orientez cititorii asupra modului de clasificare a armelor precum și a normelor în uz.

a) Lovitura cu glonț

Dacă loviturile de glonț au fost trase fără greșeli de viză și ochire, atunci țeava de glonț obține — având împrăștierea de mai jos — următoarele predicate:

La 5 focuri trase la		La 10 focuri trase la		
80 m.	100 m.	80 m.	100 m.	
4 cm.	5 cm.	6 cm.	7.5 cm.	Superior
6 „	7.5 „	9 „	11.25 „	Foarte bine
8 „	10 „	12 „	15 „	Bine
10 „	12.5 „	15 „	19 „	Suficient

La armele cu 2 țevi de glonț, loviturile cele mai centrate să nu fie îndepărtate mai mult de $\frac{1}{1000}$ a distanței totale, adică la 80 m. să fie de cel mult 8 cm., iar la 100 m. să fie de cel mult 10 cm. distanță deolaltă.

Cu gloanțe pentru țeava cu alice, cum este de ex: Brenneke și Stendebach, se consideră la 50 m. și la 5 lovituri trase.

- 10 cm. = superior,
- 15 „ = foarte bine,
- 25 „ = bine,
- 35 „ = suficient.

Țevile Paradox trag aceste gloanțe mai bine decât cele neghintuite. În general, nu putem avea pretenții mari în ceea ce privește precizia gloanțelor trase din țevi neghintuite, deoarece deja poziția centrului de grupare al armei deviază adeseori foarte mult, astfel că nu putem conta pe o lovitură sigură.

Țevile pentru alice sunt destinate încărcăturii cu alice, și numai poziția centrului de grupare al alicelor este hotărâtoare, — glonte pentru țeava neghintuită fiind numai un accesoriu; dacă arma bate bine și cu glonț, atunci avem un supliment bine-venit.

Exemplu: Un drilling. Poziția centrului de grupare are — conform dorinței celui ce a comandat-o — o bătaie în sus de 12—14 cm., ceea ce este foarte avantajos. Cu glonte Brenneke vom avea în practică o poziție identică a centrului de grupare, ceea ce întrece

însă măsura acceptabilă pentru lovitura cu glonț. Pentru glonț n'ar trebui să avem o bătaie în sus mai mare de 5—6 cm., deoarece dacă ea este de 10—15 cm. — ceea ce de altfel este convenabil pentru lovitura cu alice — sau chiar și mai mult, vom trage la 30—40 m. foarte probabil deasupra vântului care fuge, cum ar fi de ex. la mistreți.

Mai mult încă se schimbă poziția centrului de grupare, atunci când armez țeava de glonț și trag peste viza armei un glonte Brenneke din țeava neghintuită. Dacă calculăm distanța între viză și câtare la cca. 50 cm., atunci centrul se va muta pentru fiecare diferență de 1 mm. din înălțimea vizei, cu 7 cm. la 35 m., adică bătaia în sus a țevii de alice va fi acum de 17—19 cm. (admițând că această bătaie în sus era de 10—12 cm., atunci când am ochit peste linia de ochire și fără viză); când tragem cu glonte, diferența va fi și mai mare. Eu cunosc cazuri, unde această măsură s'a urcat până la 25—28 cm.

Datoria țevii de alice este de a avea un randament cât se poate de bun, ținând însă seamă și de o bătaie în sus normală, *ceea ce este absolut necesar*, variind după felul de a viza și după obișnuința trăgătorului între 8—12 cm., sau cel mult 15 cm.

În consecință este foarte justă concepția standului de încercări dela Neumannswalde, care spune că *tirul cu glonț pentru țeava de alice este un lucru secundar; dacă arma trage bine și cu acesta, atunci avem un supliment bine-venit.*

Eu sunt absolut de acord în această privință și fac următoarele observații: Dacă cineva dorește ca țeava să tragă în primul rând cu glonte, atunci sau să întrebuițeze forajul Paradox, care dă cu alice încă rezultate bune, sau să dea indicația ca arma cu țevile neghintuite să fie încercată în primul rând cu glonte, putând să aibă o bătaie în sus de cel mult 10 cm. Poziția centrului de grupare va trebui să o lase în cazul acesta la aprecierea binevoitoare a soartei. *În cazul acesta trebuie ca să pretindem drept condiție pentru preluarea armei, ca aceasta să obție predicatul „superior“, la o bătaie în sus de 10 cm.*

b) Lovitura cu alice

Alicele n'au o rotunzime matematică și nu pot corespunde exact mărimii menționate. Chiar atunci când întrebuițăm aceleași numere de alice și aceeași greutate, încărcăturile prezintă diferențe în ceea ce privește numărul de alice. Lucrul acesta se explică prin modul de fabricațiune a alicelor, atunci când se formează tot felul de alice de diferite mărimi, cari sunt sortate abia ulterior cu ajutorul unor site. Cele mai

des întrebuințate mărimi de alice sunt 3,5 mm., și 2,5 mm.; chiar și dimensiunile intermediare de $\frac{0}{4}$ mm. vin amestecate cu celelalte mărimi curente. Astfel se poate întâmpla, ca la 30 gr. alice de $3\frac{1}{2}$ mm., numărul alicelor — care în mod normal ar trebui să fie de 130 — să varieze între 97—146. Intrebuințând alice de 2,5 mm., ar trebui ca la o încărcătură de 30 gr. să avem 311 alice, pe când în realitate găsim 240—400. In aceste condițiuni nu ne putem conduce după simpla indicație a încărcăturii și a felului de alice, ci trebuie să avem în vedere numărul alicelor din cartuș, calculând apoi *procentele alicelor* intrate în cercul de 75 cm., la 35 m.

In consecință vom avea:

- 75 % și mai mult = excepțional,
- 70 % = superior,
- 60 % = foarte bine,
- 50 % = bine,
- 45 % = suficient.

Cu alice de 2,5 mm. vom avea în general un rezultat mai inferior.

Cu cât vor fi băgate mai multe alice înspre centru, cu atât și distanța de tragere eficace va fi mai mare. Ca un oarecare punct de sprijin poate conta teoria, ca distanța eficace de tragere într'un iepure ce fuge în lat, să fie la o depărtare de 35 m. și în cercul de 75 cm., — trăgând cu alice de 3.5 mm. — precum urmează:

CALIBRUL	Procentele nemeritoare	Distanța eficace	NOTĂ
28 gr. alice	45	38 m.	Cartușul «Waidmannsheil»
	50	40 "	încărcat cu pulb. Rottweil»
	55	42 "	are în cal. 16=30 gr. alice
	60	44 "	și în cal. 12=36 gr. alice,
	65	45 $\frac{1}{2}$ "	pentru tuburile de 65 mm
33 gr. alice	70	47 "	pe când celelalte mărci de
	45	41 "	cartușe din comerț au în
	50	43 "	general o încărcătură de
	55	45 "	alice mai ușoară, ceace
	60	47 "	nu este însă în favoarea și
	65	48 $\frac{1}{2}$ "	pentru îmbunătățirea tiru-
	70	50 "	lui.

Ca să presăm în cal. 16 o încărcătură de cal. 12 și în cal. 20 o încărcătură de cal. 16, nu are nici un rost. Fiecare calibru are încărcătura sa stabilită în mod practic. Prin întrebuințarea tuburilor de 70—75 mm. putem utiliza niște încărcături mai puternice, dar fără să îmbunătățim prin aceasta tirul armei. Incărcătura

N. R.: Aceiași încărcătură de alice o au și renumitele cartușe „Walsrode”, din cari ne-au sosit un stoc important la „Uniune”, fiind comandate de noi pentru membrii noștri.

mai mare de alice are drept consecință o frecare mai mare a acestora, din care rezultă și o împrăștiere mai mare; iar dacă vrem să îmbunătățim penetrația micșorată, trebuie să mărim doza de pulbere, ceace ne dă o presiune a gazelor foarte mare și un recul enorm.

Tocmai deaceea e bine să rămânem la încărcăturile calibrelor respective, iar dacă vrem mai mult, atunci să luăm un calibru mai mare. Cal. 12 este cel mai corespunzător condițiunilor noastre de vânatoare.

Prin menționarea unui eexmplu practic ași dori să înfățișez mai clar cele arătate sub *a* și *b*, — și aceasta în baza însemnărilor certificatului de încercare No. 419/1925 al standului oficial de încercări dela Neumannswalde.

Este vorba de drillingul Nr. 12040, hammerless cu zăvor transversal, închizător sistem Simson-Jäger, cal. 12×65, pentru cartușul de glonț de 9,3×74 (474 A).

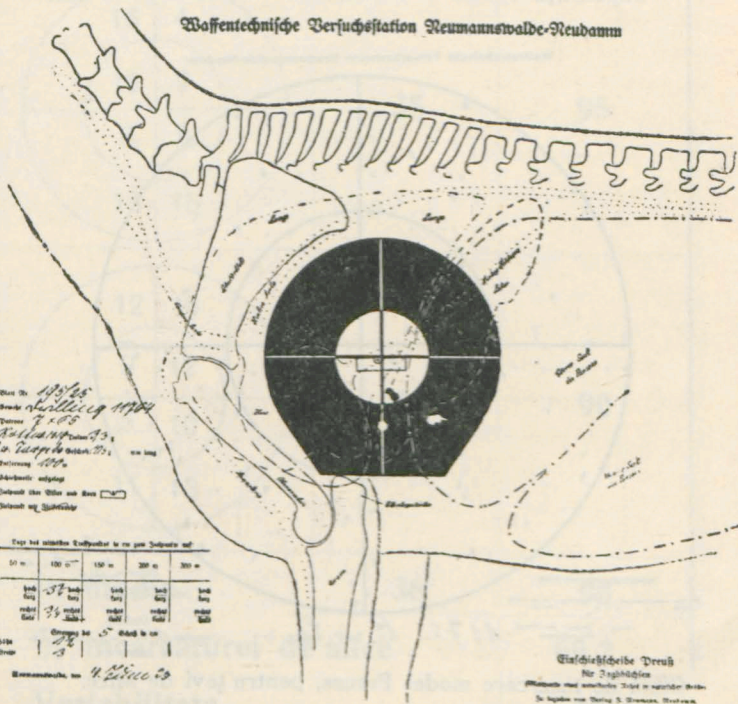
Drillingul a fost încercat în următoarele condițiuni: Înălțimea terenului standului de încercare peste zero normal: 47 m;

Barometru, 740 mm., Termometru, + 110 C.; Hygrometru, 72 $\frac{0}{0}$; presiunea atmosferică, 1206 cbm; vântul, în direcțiunea tragerii.

Țeava de glonț: cartușul de 9.3 × 74, cu 3.75 gr. pulbere fără fum Rottweil Nr. 5 și cu glonte cu vârful găurit, de 15 gr.

Poziția centrului de grupare, la distanțele de
 100 m, ochind peste viză și cătare = 5 $\frac{1}{4}$ cm. împrăștiere în înălțime.
 100 » » cu lunetă = centru,
 200 » » » » = 2 $\frac{3}{4}$ cm. împrăștiere în înălțime

Intrebuințată fu o cibla de încercare model Preuss, ochind peste viză și cătare deasupra marginii de jos a centrului negru, iar cu lunetă fu potrivită crucea acesteia în mijlocul centrului ciblei.

Cibla de încercare model Preuss, pentru țevi de glonț

La 100 m. drillingul a avut, ochind peste viză și cătare, o împrăștiere în înălțime de 3,5 cm. și o im-

prăștiere laterală de 2.75 cm., la 5 focuri trase în mod consecutiv. *Cu lunetă, — deasemenea la 5 focuri consecutive—aceste împrăștieri au fost la 100 m. de 3.75 și 1 1/2 cm.*

La 200 m., cu lunetă, împrăștierea în înălțime a fost de 6,75 cm., iar cea laterală a fost de 3 1/3 cm., la 5 focuri consecutive.

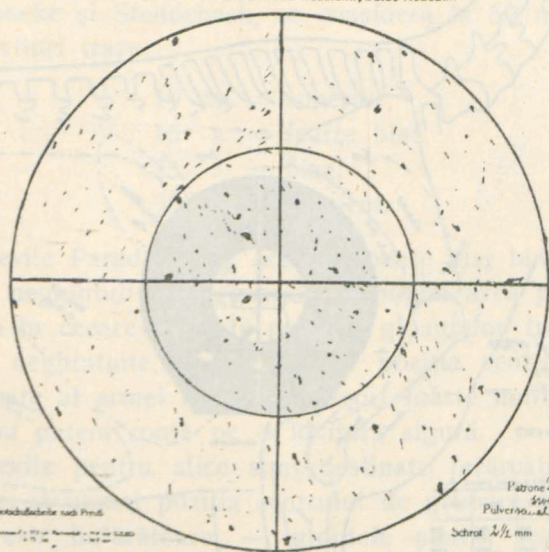
Precizia este calificată în consecință drept: *superior!*

Concluzii practice: Cartușul are o încărcătură foarte puternică, care înfierbântă mult țeava armei atunci când tragem focuri consecutive. Cu țeava rece, adică atunci când tragem la intervale, împrăștierea ar fi mai mici. *Acestea sunt atât de minimale, încât ne putem da seama numai prin întrebuințarea lunetei, de enormă precizie a armei.* La V 25 = 700 ms, E 25 = 375 mkg, ridicarea cea mai mare a traectoriei de 100 și 200 m. este de 2.5 cm. și de 12 cm. Dacă tragem așa dar cu luneta potrivită la 200 m. (luneta ar trebui întotdeauna să fie potrivită astfel) ceva mai sus în țintă, vom avea la 300 m. *centru.* Practica ne va arăta măsura cât trebuie să ținem mai sus, și care variază cu fiecare armă în parte. Astfel vom putea trage — având în vedere enorma precizie a armei — cu ajutorul lunetei aranjate pentru 200—300 m. în țintele de vânatoare și la orice distanță.

Țevile de alice: Au o lungime de 65 cm. și au fost încercate cu cartușul „Waidmannsheil“ de 65 mm., încărcate cu 2.1 gr. pulbere Rottweil și 35 gr. alice de 3,5 mm. Incărcătura a avut 130 alice. La încercare a servit o cibă pentru lovituri de alice, model Preuss, cu un diametru exterior de 75 cm., și cu unul interior de 37.5 cm., având suprafața de:

în cercul interior 1104 cm.²
 în cercul exterior 3312 cm.²
 suprafață totală a cercului de 75 cm. = 4416 cm.²

Wallentechnische Versuchsstation Neumannswalde-Neudamm

Schussbild nach Preuss.
 Patrone 65 mm. mit Pulverrotweil 2.1 gr. u. 35 gr. A.
 Schuss 2 1/2 mm.
 Deckung
 11753
 11753

Cibă de încercare model Preuss, pentru țevi de alice.

În general se admite teoria, că suprafața pe care o ocupă un iepure în lat este de 552 cm² (jumătatea cercului interior). Deci suprafața cercului interior corespunde celei ocupate de 2 iepuri, iar suprafețele

cercului exterior și a cercului de 75 cm. corespunde suprafeței a 6, resp. a 8 iepuri.

Limita medie a distanței până la care se poate trage cu succes este considerată drept 35 m., ținându-se însă totdeauna cont și de penetrația mai mică a alicelor, la această distanță.

Acestea ar fi pe scurt, normele după care se conduce standul oficial de încercări dela Neumannswalde, iar acum, în urma acestor explicații, să analizăm odată randamentul țevilor de alice; aicea trebuie să ținem bine seamă de cifre și ne apropiem, după cum rezultă, de un domeniu mai sec. (Vezi Tabloul I la pag. 58).

A obținut predicatelor: Procentul alicelor intrate, excepțional; regularitatea dela lovitură la lovitură, superior; penetrația, foarte bine. În medie cad 20.5 alice nemeritoare asupra unei suprafețe pe care ar ocupa-o un iepure în cercul interior, și 9,5 alice nemeritoare asupra cercului exterior, trăgând cu țeava stângă. La țeava dreaptă acestea sunt de 19.0, resp. 8,7. Făcând media, vom avea pentru țeava stângă o distanță de 52 m., iar pentru cea dreaptă o distanță de 50,5 m., până unde se poate trage în mod corect asupra vânatului.

Iar acum să ne ocupăm și de proba cu alice de 2,5 mm. Trebuie observat, că cu alice mai mărunte se obțin în general procente mai mici, decât cu alice cu un diametru mai mare. Explicația trebuie căutăată în faptul, că alicele mai mari adică mai grele, înving mai ușor rezistența aerului. Aceasta conține în general, dar trebuie luat în considerație faptul că sunt ce e drept țevi cari trag mai bine cu alice mai mari, dar sunt și altele cari trag mai bine cu alice mai mărunte, iar în ce privește aprecierea lor, aceasta este treaba celor ce încearcă armele. Ca un exemplu caracteristic voi menționa faptul, că țeava stângă a armei de care vorbim, trage cu 1,10% mai slab cu alice de 2,5 mm., decât cu alice de 3,5 mm.; țeava dreaptă, din potrivă, trage cu 1,20% mai bine cu alice de 2,5 mm., decât cu cele de 3,5 mm., — deci mai mari. În urma randamentului extraordinar al armei, diferența aceasta se poate constata numai prin cifre, căci în practica vânătorească ea nu intră în considerație. (Vezi Tabloul II la pag. 59).

Randamentul armei a corespuns pe deplin predicatelor *excepțional* și *superior*, la încercarea cu alice de 2,5 mm., având, precum se vede, în același timp o regularitate superioară dela lovitură la lovitură și o penetrație foarte bună.

Tirul cu glonț și cu alice al acestei arme ne dă dovada, confirmată de standul oficial de încercări dela Neumannswalde, despre putința de realizare a principiului meu care cere ca un *drilling* și o armă cu o țeavă pentru glonț și o țeavă pentru alice, de calitate superioară, să aibă preciziunea de glonț a unei carabine cu țeava fixă, și tirul de alice al unei bune arme de porumbel. Aceiași armă ne mai dovedește, că industria de arme germană poate îndeplini această dorință, — și nu numai o casă de arme, ci o serie întreagă de firme.

Eu apreciez faptul acesta și mărturisesc această apreciere a mea față de oricare producțiune leală și

Distanța de 35 m.

35 gr. alice de 3,5 m/m = 130 alice

Tablou I.

No. loviturii	ȚEAVA STÂNGĂ		ȚEAVA DREAPTĂ			
	Împrăștierea alicelor pe cibla de încercare	Împrăștierea în cercul interior în cercul de 75 cm.	Împrăștierea alicelor pe cibla de încercare	Împrăștierea în cercul interior în cercul de 75 cm.		
1		44 98		47 90		
2		42 102		33 89		
3		39 96		38 84		
4		42 93		35 95		
5		39 101		36 90		
În medie		41 98	În medie		38 90	
% încărcăturii de alice		75.4		% încărcăturii de alice		69.2
Variabilitate		9		Variabilitate		11

solidă, — de ar veni ea dela oricare firmă a țării cu industrie de arme; numai producțiunea trebuie să și existe într'adevăr.

Acest punct de vedere trebuie să-l păstrăm în interesul celor 50.000 de vânători, cari posedă permis de vânatoare, etc.

Distanța de 35 m.

Tablou II.

35 gr. alice de 2,5 m/m = 360 alice

No. Joviturei	ȚEAVA STÂNGĂ		ȚEAVA DREAPTĂ				
	Împrăștierea alicelor pe cibra de încercare	Împrăștierea în cercul interior	Împrăștierea în cercul de 75 cm.	Împrăștierea alicelor pe cibra de încercare	Împrăștierea în cercul interior	Împrăștierea în cercul de 75 cm.	
1		104	254		106	274	
2		82	253		78	244	
3		109	286		103	256	
4		106	279		95	250	
5		110	275		91	242	
În medie		106	268	În medie		95	253
% încărcăturii de alice		74.4		% încărcăturii de alice		70.3	
Variabilitate		33		Variabilitate		30	

Numai dela locul competent — și aceasta este o revistă de specialitate — cititorul poate aștepta o orientare adevărată, iar nu din partea reclamelor,

unde fiecare dintre cei cari anunță se poate lăuda pe sine și produsele sale *ad libitum!*

Să comercializăm vânatul ?

de Carol Riske

pre a învederă și mai bine rezultatele frumoase ce se pot obține prin crearea unei culturi de vânat—cu posibilități ideale de realizare tocmai în țara noastră care oferă vânatului toate condițiunile de trai și unde arenda pentru teritoriile de vânătoare este minimă în comparație cu alte state — voi transformă această

vânători individuale la câmp cu câinele. Majoritatea vânătorilor își procuraseră câini de rasă și bine dresați, — mai ales în ceea ce privește urmărirea vânatului rănit ce fuge pe picioare. — De altfel idealul fiecărui vânător ocrotitor trebuie să fie ca, pe lângă o armă bună să posede și un câine de rasă pură și cu un dresaj cât se poate de perfect, deoarece noțiunea vânătoarei corecte fără un câine disciplinat nu se poate concepe. (După mine, câinele cel mai potrivit pentru vânatul mic în țara noastră este prepelicarul german, cu părul aspru sau scurt, fiind cel mai multilateral dintre rasele de prepelicari și preferabil actualmente pointerului de altădată, care nu mai corespunde condițiunilor de vânătoare ale țării noastre, în urma împărțirii moșiilor și a dispariției miriștelor întinse. Dacă i-se adoptă un dresaj universal (Oberländer sau Hegendorf), el poate deveni un

auxiliar cu adevărat ideal, putându-l utiliza atât la șes la vânatul mic, cât și la munte la vânatul mare, în cele mai diferite împrejurări și pe orice fel de teren, precum și ca câine de apărare în contra braconierilor. Prepelicarul german este par excellence câinele vânătorului modest ce nu poate ține mai mulți câini, precum și al vânătorului de meserie, care este nevoit să se servească de un singur câine la toate. Vânătorilor însă la cari vânătoarea cu câinele englez este tradițională și cari nu doresc ca să se des-

partă de el, le indic setterul Gordon, care are și el multe din calitățile câinelui german. Mulți din acești câini au fost dresați ca prepelicari universali, în Germania — și cu un rezultat excelent.

Vânătorii nu aveau însă dreptul decât la o singură zi de vânătoare la două săptămâni, și trebuiau să anunțe în mod prealabil pe brigadierul-șef de ziua sosirii. În ziua fixată, vânătorul era așteptat în gară de un paznic, care era obligat să-l însoțească la vânătoare, controlând vânatul împușcat; deoarece vânătorul nu avea voie în nici un caz ca să împuște mai mult de trei iepuri și 2 potârniche, și aceste cifre odată atinse, el putea continua vânătoarea la prepelice, sau, dacă

N. R. : Un rezultat frumos obținut de către membrii soc. „Sitarul” din Brăila, dar pe care l n'am dori să-l vedem repetându-se deoarece pelicanul, — această pasăre frumoasă — se află pe cale de dispariție și merită toată protejarea din partea vânătorilor noștri.

teorie a mea într'un mic exemplu, povestind despre înființarea unui cerc oarecare de vânătoare:

„Acum câțiva ani ia ființă cercul de vânătoare X., compus din 15 persoane și cu o cotizație anuală de 10.000 lei. Cercul arendează un teren de vânătoare ce constă dintr'o pădure de câteva sute de ha. și din câmpul înconjurător, pe o rază de câțiva km. Contractul este pe 20 ani, cu obligația din partea cercului de a prăsi iepurii și de a introduce și potârniche, cari nu mai existau da mult timp în acea regiune. Pentru administrația teritoriului s'au angajat un șef-brigadier și doi paznici ajutori, retribuiți cu un modest salariu de bază. Cheltueli a mai necesitat procurarea unei case, instalații și adăposturi pentru vânat, precum și achitarea arenzei, cumpărarea de vânat viu pentru repopulare și procurarea de nutreț pentru hrănirea vânatului iarna. Totalul cheltuelilor fixe din primul an a reprezentat aproape întreaga cotizație a celor 15 membri, rămânând încă un rest pentru acordarea de prime, pentru cheltueli neprevăzute etc.

În primii doi ani nici un foc de pușcă n'a turburat liniștea vânatului care prosperă și se înmulțea în mod surprinzător pe terenul unde cu câțiva ani în urmă nu existau nici 20 de iepuri și nici picior de potârniche.

În al treilea an s'a permis membrilor, ca să facă

îi făcea plăcere, putea să împuște ciori și alte păsări stricătoare din colibă, cu ajutorul bufniței (*Grand duc — Strix bubo maximus*), care era adusă dela casa de vânatoare. Pentru contravenienți, statutul era foarte sever și prevedea eliminarea imediată din societate.

În al patrulea an vânătorii puteau vâna odată pe săptămână și în aceleași condițiuni ca în anul trecut, dar iarna s'a organizat și o bătae la pădure, fixându-se numărul iepurilor ce urmau să fie uciși, la 150. Când această cifră fu atinsă, vânătoarea se întrerupse și fiecare vânător își luă câte trei iepuri; restul se vându în folosul societății, pentru acoperirea unei părți din cheltueli.

Sezonul următor fu și mai productiv. Condițiunile pentru vânătorile individuale rămaseră aceleași, afară de potârnică, ce puteau fi împușcate până la șese de vânător într'o singură zi. Bătăi fură organizate două, una la câmp și alta la pădure. La prima se împușcară 300 de iepuri, iar la a doua 200, — ceea ce avu drept rezultat o micșorare a cotizației, care scăzu proporțional cu câștigul realizat din vânzarea vânatului.

Mai urmă al șeselea și al șaptelea sezon, când membrii cercului începură să acopere chiar în mare parte cheltuelile de administrație“.....

Astfel, datorită pazei serioase, perseverenței și dis-

ciplinei, se poate crea după câțiva ani de muncă un eldorado vânătoresc. Însă pentru înjgheberarea unui astfel de teritoriu ideal, este nevoie în primul rând de o educație vânătorescă și de vânători corecți. Dar să sperăm că timpul care aduce toate, o va face și pe aceasta, spre bucuria vânătorilor adevărați, pentru care vânatul însemnează mai mult decât o distracție, decât un simplu sport, — și pentru care animalele câmpului și ale pădurei simbolizează sufletul naturii însăși.

Atâta despre modul de organizare a teritoriilor model, iar acum să trecem la vânător, căci în primul rând de vânător, de modul cum înțelege el să exercite vânătoarea, depinde situația contingentului său de vânat.

Fiecare vânător trebuie să depună un examen în fața unei comisiuni speciale, înainte de admiterea sa printre adepții Sf. Hubertus, și la care se va insista în special asupra culturai vânatului. Dar în privința aceasta s'a scris deja destul în revista noastră, și găsesc inutil ca să mai insist asupra acestui punct. Mărginindu-mă la atâta, mă voi ocupa în câteva cuvinte de armele de vânatoare, și în special de arma începătorului, căreia îi voi da o atenție deosebită, în cadrul celor ce urmează.

(Sfârșitul urmează)

∴ ∴ ∴

Pisica sălbatecă

(*Felix catus* L., *F. silvestris* Briss).

(Sfârșit)

de Const. A. V. Popescu

Spre a ilustra cu un exemplu, vânătoarea pisicii sălbatece cu basetul, voi istorisi următorul caz:

Veneam odată pe un colnic, trecând printr'un lăstăriș des, de fag și carpen. Marginea lăstărișului forma și hotarul pădurei statului, unde drumul era închis cu o barieră. Sosind acolo, mă rezemai de barieră, gustând frumoasa priveliște ce îmi oferea acel punct. Cei doi câini erau ceva înapoi de mine, în partea din stânga a lăstărișului.

Stând așa rezemat, simții deodată că cineva, sau ceva, mă privește dela spate. Intorcându-mă, privii drept în ochii unei pisici puternice, care stătea în mijlocul drumului, cu spatele gârbovit și cu coada înfioată de grosimea unui burlan de sobă. Plecase probabil din culcușul ei, auzind zgomotul câinilor. Nu am avut timp să trag, căci înainte ca să fi putut ridica arma, pisica trecu drumul cu o singură săritură și dispăru în lăstar. Fluerau câinii și le arătai urma, iar aceștia porniră pe ea, chiau-chiau, dispărând apoi în desiș. Poate că nu trecură nici cinci minute, când auzii câinii lătrând pe loc și gros. Acesta era semn, că nu mai mână pisica, ci că aceasta se urcase pe undeva în vreun copac. Marginea codrului era cam la vreo 5—600 metri, iar eu credeam că pisica s'a urcat

în primul copac, pe care l'a ajuns. Plecând repede înspre direcția lătrăturilor, auzii, apoi văzui cam la jumătate distanță până la codru, lângă o râpă, câinii cari săreau și lătrau înspre ceva invizibil, — căci pisica nu o putui descoperi. Pe acolo nu era nici un copac mare, și numai după ce m'am învârtit mult timp zării pisica printre crăcile unei tufe dese. Ea se plimba printre crăci din tufă în tufă, iar câinii cari țineau s'o urmărească, se încurcaseră în rugii deși, ce erau pe acolo. Profitând de faptul acesta, pisica se dete jos și o croi înapoi pe marginea râpei. Distanța eră între 50—60 pași, așa că descărcai ambele focuri în ea; pisica însă fugea, părând că nu e atinsă de loc.

Câinii, și mai încurajați, văzându-mă pe mine și auzind și focurile, se luară după ea și după puțin timp auzii iarăși lătrături pe loc (Standlaut); de astă dată mult mai aproape. Mergând pe marginea râpei, găsii o buturugă veche de stejar, care a fost cândva fala neamului ei, căci avea diametrul de peste un metru. Înspre această buturugă lătrau câinii, rupând cu dinții bucăți de rădăcină, dintre cari se auzea un mormăit adânc și furios, ce semăna cu tunetul unei furtuni depărtate.

La început nu știam ce să fac. Câinii nu puteau scoate pisica de sub buturugă, deoarece, de câte ori voiau să se vâre printre rădăcini, primeau câte o lovitură peste nas. Chiar eu vedeam laba pisicii și dacă ași fi avut o lance, sau altceva potrivit, ași fi putut-o străpunge.

După un timp oarecare, zării un țăran cunoscut, care venea din pădure dela lucru cu securea la umăr. L'am chemat la mine și promițându-i un bacșiș, l'am rugat să-mi ajute ca să spargem buturuga. Moșul s'a învoit, și după ce legai de un copac câinii cari erau numai sânge pe bot, el se apucă de lucru. Lărgind bine intrarea de sub buturugă, încercă cu prăjina, ca să vadă încotro este pisica. Abia vâri însă vârful prăjinei printre rădăcini, când văzui deodată și pisica cum mușca furioasă de prăjină. Spunând moșului să o tot hârâie așa, mă așezai într'un loc de unde o puteam vedea mai bine și îi trăseși un foc de armă în gura căscată. Aveam întotdeauna cartușe reduse la mine, pentru a împușca vânatul strâmtorat de câini la colțul vizuinei desgropate, sau pentru pisicile de casă urcate în copaci. Tot cu un astfel de cartuș am tras și atunci, așa că pisica nu era strivită de foc, ci avea numai falca de jos spartă.

Deslegând câinii, aceștia au intrat după ea și, după ce au scos-o la lumină, s'au răzbunat pentru toate loviturile primite.

Jupuind-o, am văzut că era un cotoi foarte puternic și putui constata că a fost atins și de primele focuri, primind alice destule; avea și o vână ruptă la piciorul dinapoi, și probabil că aceasta a fost cauza pentru care s'a oprit așa de repede. Pe mine m'a mirat faptul, cum a mai avut putere să fugă fără ca să observ că este atins, — cu toate că avea alice în tot corpul.

Vizuina, pisica sălbatecă nu și-o face singură, ci se instalează în vizuini părăsite, de viezure și de vulpe. Se poate chiar că în unele vizuini mari, să stea alături de aceste animale, cum locuiește adesea și vulpea cu bursucul în aceiași vizuină. Povestea, că vulpea murdărește vizuina și apoi bursucul o părăsește, este de domeniul snoavelor baronului Münchhausen, cunoscutul „recordman“ al minciunilor vânătoarești din Germania, — și poate că nici el singur n'ar fi crezut aceasta vreodată.

Din vizuină, deși la început suflă furios spre câine, totuși ea ese destul de repede, — mai repede chiar

decât vulpea, și nu e nevoie de a o desgropa. Probabil că ea pleacă mai mult fiind iritată de gălăgia câinelui, decât de teamă. Se întâmplă uneori ca să iasă furisându-se neobservată de câine spre vreo ieșire, căutând apoi ca să se urce pe undeva. Am împușcat odată un cotoi, care — deși erau intrați doi bazeți în vizuină — ieși foarte încet pe gura vizuinei situate între rădăcinile unui fag, și începu să se cațere pe copac. De regulă însă pisica sare și fuge repede, și atunci o poți scăpa foarte ușor, fiindcă și vizuinele de obicei sunt situate prin locuri răpoase și cu mult mărciniș, etc. Deaceea este foarte bine ca să avem câteva plăși de cca. 120 cm. pătrați cu noi, care să fie prevăzute cu ochiuri de 10 cm. pătrați; plășile să fie din sfoară subțire dar tare și să aibă pe margini ici-colo câte o greutate de plumb. Cu ele acoperim toate intrările, și pe urmă dăm drumul la câini în vizuină; iar când

sare pisică, se încercă în plasă și atunci o putem împușca, ba o putem ucide chiar și cu un ciomag, mai „electoral“.

Revizuirea neconținută a vizuinilor este cel mai bun remediu pentru micșorarea numărului pisicii sălbatece. În unele părți păduroase cunoscute de mine, nu se împușca la bătăile organizate nici o pisică, dar pe la început câte 10—12 bucăți anual, la vizuină. Mai ales pe zăpadă, când se

poate urmări bine, ne arată chiar ea vizuini ascunse, pe care nici nu le știam mai înainte.

Urma pisicii seamănă întrucâtva cu a vulpei, dar este mai rotundă și nu se vede niciodată urma unghiilor, precum nici urma pe care o lasă coada vulpei pe zăpadă. Așadar, nu se poate confunda cu aceasta. Pasul este ceva mai scurt ca al vulpei, iar forma urmelor este regulată. Adică atunci când merge la pas, forma urmei este cam următoarea:; la trap:, și urmele sunt așezate una după alta. În galop pisica se mișcă sărind, având urma picioarelor mai mult pătrată: etc.

Forma și mărimea unei urme, este ca pe această schiță.

Pisica sălbatecă se prinde și cu diferite capcane, dacă întrebuințăm ca nadă o pasăre proaspătă, căci hoituri nu mănâncă. Sunt bune mai ales capcanele de fier (Tellereisen), dacă le așezăm pe lângă trecători, între spini și în așa fel, ca pisica să fie silită să calce pe fier, dacă vrea să ajungă pasărea. Eventual, dacă

nu avem la îndemână un alt mijloc mai frumos, ea se poate otrăvi și cu stricnină.

Nu vreau să fac pe sentimentalul, dar aceste ultime mijloace nu îmi sunt simpatice. A lăsa un biet animal să se svârcolească o noapte întregă în fier, sau să se chinuiască multe ore otrăvit, numai uman nu poate fi. Sunt mijloace destule, spre ex. un câine bun, cu care stăpânim în deajuns răpitoarele mici, prinzând atunci când au pui câte 5—6 bucăți într'o singură vizuină. Dar pentru aceasta trebuie să te obosești puțin și să mai fii și vânător.

Nu voi înțelege niciodată acea mentalitate „vânătoarească“, care mă silește să fac pe cavalerul față de urechiat și care îmi dă voie să scot răpitoarele din vizuină cu tirbușonul, ori să le chinuesc cum vreau, chiar în modul cel mai laș, numai ca să le exterminiez. Însă: „*De gustibus non est disputandum*“.

Vorbind de pisica sălbatecă, nu pot lăsa neamintită pisica domestică sălbătecită. Sunt unele pisici din acestea, care dedându-se la vagabondaj, puiază pe undeva la câmp sau la pădure, iar puii devin în ceea ce privește caracterul, sălbateci de tot. Aceste pisici sunt și mai periculoase pentru vânatul mic, deoarece

ele umblă și ziua și nu sunt luate în seamă de oameni. Ele se cunosc ușor, deoarece la vederea vânătorului pleacă de departe, întocmai ca și cele sălbatece. Pisicile din sat, care vin după șoareci, se pitesc în vre-o brazdă sau într'un alt adăpost, dar fără să fugă când se simt observate. Dat fiind însă, că tot dintre ele se recrutează cele sălbătecite, care se corcesc adesea și cu pisica sălbatecă, nu trebuie să le cruțăm de loc.

Orice câine este dușmanul pisice, și dacă o luăm câte odată în jurul satelor cu un baset sau prepelicar mai dârj, ne vom mira de numărul pisicilor împușcate în scurt timp. Câți pui de epure, de potârniche, etc. și chiar ouă distrug aceste bestii, este ușor de gândit. Acestea *trebuesc exterminate*, dacă dorim să ocrotim vânatul mic util, și afară de aceasta ele nici nu fac parte din fauna noastră naturală.

Pisica se juoiaie ca și alt vânat cu blană (despre aceasta voi scrie într'un viitor articol). Blana este de valoare mică, nefiind durabilă, și vopsită ea se întrebuințează mai mult ca blană decorativă. De altfel este ușoară și călduroasă. Prețul unei blăni nelucrate este de cca. 300 Lei.

✱ ✱ ✱

Răspuns domnului Inginer Alexandru Andrei-Caransebeș

de G. C. Lecca

În numărul de Mai a. c. al Revistei Vânătorilor, în articolul D-stră: „Pill“, văd că-mi faceți onoarea de a vă ocupa de cartea mea: „Dresajul cânelui de aref“.

Ori din cuprinsul acestui articol, constat că suntem în divergență de păreri asupra mai multor puncte. Departe de mine orice gând de reproș; ba mai mult; mi-a plăcut întotdeauna să respect părerile și ideile altora, mai ales când acestea vin dela un om cult și sunt sincere.

Totuși, îmi voi permite ca prin prezentul articol să vă dovedesc, că sunteți în eroare asupra unor detalii de dresaj și asupra câtorva aprecieri.

Înainte de a intra în fondul discuțiunii, țin să stabilesc un principiu:

Pentru mine, știința de a dresa sau mai bine de a învăța un câine la vânătoare, este o *artă*, — nu o *meserie*. Zic a „*învăța*“ mai bine decât a „*dresa*“, prin faptul că acest cuvânt franțuzesc nu are traducerea lui în românește. La noi se spune curent: că un cal se învață la ham, la călărie, un bou se învață la jug și un câine la vânătoare. Așa că de mic copil a intrat în mintea mea, că și animalul este capabil de a învăța ceva. Ca atare, toată viața mea am căutat să învăț pe animal, să-l fac să înțeleagă ce vreau să cer dela el.

Vânătorul adevărat și priceput care ține să-și dresseze singur cânele, se cere și trebuie să fie *Profesor de dresaj*, el nu trebuie confundat cu *dresorul de meserie*. Profesorul de dresaj va căuta să se adreseze numai inteligenței cânelui pe care o va desvolta, o va

modela și îndruma numai înspre singurul scop al vânătoarei; pe când dresorul de meserie adresându-se numai **animalului (brutei) va căuta, ca prin mijloace mecanice și de constrângere și prin bătae să-i facă un așa zis dresaj, care omoară în câine orice urmă de inteligență și inițiativă, făcând din el un adevărat autotomat. Câinele nu va face nici o mișcare decât așteptând comanda, și atunci cu gândul și cu ochiul la bicicul cel năstrușnic de piele, bun pentru dresat lei și care nici pe departe nu se poate compara cu inofensivul meu bețișor alb la care faceți aluzie, și care îmi servește pentru a da o mai mare amploare gestului, cât și pentru a fi văzut de departe de câine.**

Și eu am avut astfel de câini dresați, aduși de mine; unul dela *Cesar und Minca*, din Bavaria, și unul dela Saifart din Köstritz, cu pedigree și certificate de dresaj unde totul era „*Vorzüglich*“. Ambii erau din rasa nouă germană, adică braci încrucișați cu pointeri. Dar tocmai din cauza dresajului lor ei erau niște adevărate automate, care mă exasperau. Acest fel de câini eu i-am considerat și îi consider și astăzi încă mult inferiori și celui de pe urmă cotei de braconier.

Apoi un pointer e incompatibil cu o astfel de metodă de dresaj.

Scopul metodei mele de dresaj este de a crea un tovarăș cât mai inteligent și cu cât mai multă inițiativă. De aceea n'am căutat să-l învăț decât 3 sau patru lucruri principale: 1) să-i arăt cum trebuie să caute (adică să-i formeze sau să-i îndrept cheta; 2) să vie la apel; 3) să numiște din loc când va sări vânatul;

și 4) dacă doriți, să aporțeze la comandă. În colo îi las cea mai deplină inițiativă și nu mă amestec în nici o atribuție a lui, căci eu nu posed nici instinctul lui, nici mirosul lui și nici ochii lui.

Metoda mea de a face pe câine să execute cu deosebită plăcere și antren aceste câteva puncte principale, fără bătae, fără constrângere, ci numai din îndemn, am căutat pe cât am putut mai bine să o dezvolt în cartea mea de dresaj, punând suflet și convingere pentru a putea convinge și pe alții de rostul unui adevărat dresaj uman și inteligent și în raport cu țara noastră.

Tot ce-am spus în această carte nu sunt decât lucruri perfect adevărate, fiind numai rezultatul unei vieți întregi de experiență și observațiuni.

De aceea obiecțiunea D-stră, că cine ar vrea să dresseze un câine după metoda preconizată de mine, ar trebui să aibă o fire asemănătoare mie și în același timp să aibă și un câine căruia să i-se poată aplica această metodă, cred că nu e de loc întemeiată; deoarece prin aceiași una și singura metodă a mea, am obținut rezultate admirabile cu câini foarte diferiți prin temperament. Dealtfel, în cartea mea am un capitol special unde tratez despre temperamentele și caracterle câinilor, indicând în același timp modul cum trebuie să ne purtăm cu ei, (să-i tratăm potrivit firei lor, după cum chiar D-stră spuneți). Dar, că pentru fiecare câine cu temperament diferit ne-ar trebui o altă metodă, — aceasta niciodată. Metoda rămâne aceeași sfântă, — numai maniera de a-l trata și a ne purta cu el poate să difere. Mai departe afirmați, că nu sunteți de acord cu mine în ceia ce privește comanda „Pill“, susținând că, un câine obișnuit la această comandă, adică care la auzul cuvântului „Pill“ va mai face câțiva metri și va stârni vânatul, mai întotdeauna se va lua după el, fie pasăre sau epure, — și mai cu seamă după acesta din urmă, transformându-se într'un copoi veritabil. Și cele mai de multe ori nu va ținea aretul până la sosirea stăpânului său, ci va stârni vânatul mai înainte, fugind după el.

Perfect, sunt și eu de acord cu D-stră, dar aceasta numai pentru câinii insuficient dresați.

Dar unde sunteți greșit, e susținerea D-v. că spre a evita ca câinele să nu stârnească singur vânatul și să se ia după el, ar fi cel mai sigur mijloc de a nu-l deprinde cu „Pill“; și că odată ce câinele e în aret, vânătorul să se ducă singur să stârnească vânatul cu piciorul, lăsând câinele în poziție de aret. Aceasta înseamnă însă a nega însuși scopul pentru care întrebăm câinele la vânătoare.

În același timp îmi voi permite a vă pune o întrebare: Ce vă veți face, când pointerul D-stră vă va marca un aret de lungime de 20—30 metri? Desigur că-l veți lăsa în aret și veți pleca să stârniți singur vânatul cu picioarele, obercând când la stânga când la dreapta, căci nu puteți să știți direcția sau locul anumit unde se află. În acest timp vânatul, care până acuma nepresimțind nici un pericol sta liniștit, la auzul pașilor D-v. se va deștepta și dându-și seama că are de a face cu omul, ori va rămâne pitit una cu

pământul și va aștepta până îl atingeți aproape cu piciorul și abia atunci va sări de lângă nasul D-v., sau va fila cum e mai bine. Și bietul Medor în același timp va sta în aret, uitându-se cu jind și compătimire, că i-ați luat locul. Pe când, dacă l-ați fi lăsat pe el să-și îndeplinească misiunea, erați deja de mult cu vânatul în geantă.

Dacă ați fi bine-voit a aprofunda mai bine cele scrise de mine în cartea mea de dresaj, ați fi putut constata, că tot sistemul de dresaj se reduce la acest unic și singur scop; să fac pe câine să rămână ca o stană de piatră înaintea ori-și-cărui vânat stârnit. Un câine care nu are această calitate, nu se poate spune că are dresaj.

Pentru aceasta, am întrebuințat „Down“, pe care-l propovăduiesc în cartea mea ca singurul și ca cel mai eficace mijloc, pentru a face pe câine să nu stârnească fără comandă vânatul, și să nu fugă după el; cu o condiție însă, ca animalul să fie aplicat așa după cum îl descriu eu.

Arăt și eu într'un capitol din cartea mea, cazuri unde vânătorul trebuie să stârnească singur vânatul, dar acesta numai cu scopul de a face școală cu câinele nostru și anume: când un câine tânăr cade în aret și după toate îndemmurile noastre nu ar mai voi să avanseze ca să stârnească vânatul, și în al doilea rând în cazul când am merge ca să-l învățăm să ne areteze sitarul în față, la pădure. Dar încolo — ferita'r Sfântul! — căci ar însemna să deturnăm câinele dela menirea lui.

Știu pertinentemente, că în Anglia întrebuințează unii sportsmen acest sistem. Dar Anglia nu e România și nici România nu e Anglia. Acolo vânatul fiind cultivat cu îngrijire și având de a face numai cu potârnică, pământul fiind lucrat iarăși cu mare îngrijire, vânătoarea este un sport și chiar câinele tot sport face. Pe când noi facem vânătoarea pentru vânătoare, pretinzând același lucru tovarășului nostru, câinele; să vâneze, nu să ne facă sport.

Acuma ca încheiere: Nu știu dacă am reușit prin acest articol a vă convinge că ați fost greșit în aprecierile D-stră; dar ceace sunt convins, este că nu posedați nici experiența mea, nici cunoștințele mele în materie de câini și de dresaj.

Fiind mare proprietar și agricultor pe timpurile mele, pasionat de vânatul de sbor, pe care-l găsesc cel mai frumos și mai nobil, și care pentru ori-și-cine se intitulează vânător adevărat trebuie să primeze, — și deci implicit a câinelui de vânătoare, am cheltuit foarte mulți bani ocupându-mă continuu cu câinii și cu dresajul lor.

Educator prin fire, am știut să observ și să rețiu multe lucruri, pe care alții dacă ar fi trăit două vieți nu le-ar fi observat.

Doritor de a profunda cât mai adânc chestiunea dresajului, am citit un foarte mare număr de tratate de dresaj străine, care aproape toate păcătuiesc, având ca bază același calapod; *dresaj prin constrângere și prin teroare*.

Până într'un timp eram și eu de aceeași părere, până

ce având ocazia să văd lucrând un câine nu tocmai de rasă grozavă la un vânător de meserie care n'avea nici cea mai mică noțiune de ceea ce va să zică dresaj, am rămas uimit de cele ce-am văzut că e capabil să facă acel câine.

Deabia atunci mi-am dat seama, că toate sistemele de dresaj se întrec pentru a ajunge să idiotizeze complet pe sârmanul câine.

Căci în definitiv, la ce mi-ar fi bun un câine dresat astfel, când urmează ca să iau de dimineață în primire 1000 de fâlcii cu ponoare, cu râpi, sau cu miriști și ciocălaiști cât vezi cu ochiul, — de multe ori lipsite

complet de apă; aproape la nimic! Mi-ar trebui câteva zile ca să le caut conștiincios cu un astfel de câine; pe când cu un pointer dresat după metoda mea, până seara eu le-am dat gata și am împușcat și de câteva ori mai mult decât vânătorul cu bratul lui sau cu oricare alt câine, dresat după cum am spus mai sus.

Ași avea încă foarte multe de spus, dacă cadrul restrâns al bunei și primitoarei noastre reviste, mi-ar îngădui-o; dar și așa mi se pare că am depășit limita.

În orice caz, sunt gata a sta cu plăcere la dispoziția D-stră, continuând prin scrisori ori și ce chestiuni de acest domeniu.

Comunicări

Judecătoria de ocol Miercurea-Ciuc știe să-și facă datoria!

Ne cade din întâmplare sub ochi o sentință pronunțată de Judecătoria de ocol din Miercurea-Ciuc în materie de delict de vânatoare. Din lipsă de spațiu, ne mulțumim a spiciu numai câte-va pasagii principale din această laudabilă sentință, pe care o recomandăm însă călduros spre meditare tuturor judecătorilor din țară. Cu ast-fel de judecători, legea vânatoarei este în mâini bune!

JUDECĂTORIA DE OCOL MERCUREA-CIUC
No. 8196/1925.

IN NUMELE LEGII!

Judecătoria de ocol Miercurea-Ciuc, ca instanță penală contra lui Santa Pavel și alții pentru delictul de vânat; asupra acuzării acuzatorului privat principal, în urma desbaterei publice ținută cu participarea Dr. A. Pitner, judecător de ocol și A. Petreș, grefier, în prezența Dr. Gh. Kovacs reprezentantul acuzatorului privat, a acuzaților: Santa Pavel, Virag Carol și Borbely Andrei, pe picior liber și ca apărător în Miercurea-Ciuc, în ziua de 13 a lunii Octombrie anul 1925, după ascultarea acuzării și a apărării, a adus următoarea

SENTINȚA :

1) Acuzatul Santa Pavel, de 39 ani, de religie r. cat., născut în Tușnad, domiciliat în Plăeșii-de-Sus, cetățean român. 2) Acuzatul Virag Carol, de ani 34, născ. în Lunca de Sus, dom. în Plăeșii de Sus, r. cat. cetățean român. 3) Acuzatul Borbely Andrei, de ani 52, născ. și dom. în Cozmeni, r. cat. cetățean român.

Sunt vinovați de delictul de vânatoare prevăzută în art. 73, 77, 78 din L. V. Acuzatul 1) Santa Pavel mai este vinovat în afară de aceste art. și de delictul prevăzută în art. 81 și 83 a legii pentru protecția vânatului, ceace: 1) acuzatul Santa Pavel a comis prin aceia că a luat parte cu 3 câini proprii la vânatoare în ziua de 10 Septembrie 1925 pe terenul de vânat din valea Uzului, care teren formează proprietatea Societății de vânat din Miercurea-Ciuc și câinii acuzatului au vânat un taur de cerb, iar la 15 Sept. 1925 acuzatul a fost din nou la vânat cu câinii. 2) Acuzatul Virag Carol a comis delict prin faptul că în ziua de 10 Sept. 1925 a împușcat un taur de cerb pe teren oprit și în timp oprit. 3) Acuzatul Borbely Andrei a comis delict prin faptul că a luat parte la vânatul acesta, nici unul dintre acuzați ne având permis de vânatoare și fiind cu toții pădurari de stat.

Pentru aceasta judecătoria de ocol din Miercurea-Ciuc condamnă pe acuzatul 1) Santa Pavel.

În baza art. 73, 77, 78, 81, 83 din legea de vânatoare cu aplicarea art. 90 din legea de vânatoare și art. 92 și 96 al. 6 la 6090 (șase mii) de lei amendă. 2) pe acuzatul Virag Carol în baza art. 73, 77, 78 din legea de vânatoare și cu 91 Cp la 3000 (trei mii) lei amendă și 3) pe acuzatul Borbely Andrei în baza art. ale legii de vânat și cu aplicarea art. 91 Cp. la 1000 (una mie) lei amendă.

Pedeapsa pecuniară, în caz că nu se va putea încasa, în baza art. 53 Cp. se va comuta în închisoare privitor la acuzatul Santa Pavel de 80 zile, privitor la acuzatul Virag Carol de 60 zile și privitor la Borbely Andrei de 20 zile.

Pronunțarea excluderii dela funcțiuni și a suspendării exercițiului drepturilor politice, în baza alin. 2 din art. 54 C. p. o. comite.

Acuzații sunt obligați, conform art. 489 P. o. a plăti vătămăntului, Societatea de vânatoare din Miercurea-Ciuc, în termen de 15 zile de când sentința a devenit definitivă, sub execuție, 33.372 lei despăgubire.

Judecătoria de ocol ordonă în baza art. 83 al. 2 din legea de vânatoare uciderea câinilor acuzatului Santa Pavel, în baza art. 495 Pp. stabilește ca taxe advocaționale avocatului Dr. Gyurfas Kovacs față de reclamantă 672 de lei avocatului.

MOTIVARE :

Acuzații au fost învinovați că în ziua de 10 Septembrie 1925 au vânat pe teren oprit și în timp oprit cu câinii acuzatului Virag Carol a Santa Pavel fără permis de vânatoare și acuzatul Virag Carol a împușcat un taur de cerb mânat de câinii acuzatului Santa Pavel.

S'a stabilit că nici unul dintre acuzați n'au avut permis de vânatoare și că vânatul cerbului este oprit.

În ce privește suma de despăgubire, aceasta s'a stabilit pe baza depunerilor experților.

Ca circumstanță ușurătoare s'a luat în considerare că acuzații n'au fost până aci condamnați, iar ca circumstanță agravantă că acuzații sunt pădurari.

Celelalte dispozițiuni se bazează pe textele de lege invocate în dispozițiv.

Miercurea-Ciuc, la 13 Octombrie 1925.

Grefier, (ss) Petreș.

Judecător, (ss) Dr. Pitner.

Aducem felicitările noastre D-lor judecători din Ciuc, împreună cu mulțumirile „Uniunii“.

✱ ✱

Se aduce la cunoștința domnilor membri, că orele de birou ale „Uniunii“ sunt numai între 3—7 p. m., orele de dimineață fiind exclusiv rezervate lucrărilor de birou.

✱ ✱

La «Uniune» se găsește Săpunul veterinar «Caubet», cel mai sigur remediu pentru distrugerea paraziților de orice natură ai câinilor.

Prețul unui tub : Lei. 35.

✱ ✱

Se aduce la cunoștința domnilor membri, că se găsește la „Uniune“ „Calendarul oănătorească al Carpaților“ (Karpathen-Jagdkalender), cel mai gherman, pe anul 1926 și cu prețul de lei 80.

La cerere, calendarul se poate expedia și în provincie, contra ramburs.

Publicațiuni

INVITARE

Societatea pentru protecția și ocrotirea vânatului invită pe membri săi la ședința generală ordinară care va avea loc în ziua de Sâmbătă 28 August 1926, la ora 5 p. m. în sala de prelegeri a Institutului Zoologic (Palatul Universității) din Cernăuți, cu următoarea ordine de zi:

- 1) dare de seamă a comitetului asupra activității sale.
- 2) aprobarea bilanțului,
- 3) propuneri libere,
- 4) alegerea comitetului nou.

* *

COMUNA MORUȚ
JUD. NĂSĂUD
No. 535/1926.

PUBLICAȚIUNE.

Dreptul de vânat al comunei Moruț, județul Năsăud se va da în arendă pe timp de 6 ani, începând dela 20 August 1926 până la 20 August 1932, prin licitație publică, ce se va ține în ziua de 15 Septembrie 1926 la orele 15, în localul primăriei comunale.

Prețul de strigare e de Lei 1000 anual. Condițiunile de licitație se pot vedea între orele oficioase la primăria comunei.

Dat Moruț, la 28 Iulie 1926.

PRIMĂRIA COMUNALĂ.

* *

COMUNA FĂNTÂNELE
JUDEȚUL NĂSĂUD
No. 535/1926.

PUBLICAȚIUNE

Dreptul de vânat al comunei Fântânele, județul Năsăud, se va da în arendă pe timp de 10 ani, începând dela 20 Aug. 1926 și până la 20 August 1936, prin licitație publică, care se va ține în ziua de 15 Septembrie a. c. la orele 8 a. m. în localul primăriei comunale.

Prețul de strigare e de Lei 1000 anual. Condițiunile de licitație se pot vedea între orele oficioase la primăria comunei.

Dat Fântânele, la 28 Iulie 1926.

PRIMĂRIA COMUNALĂ.

* *

PRIMĂRIA COMUNEI PISCU
JUDEȚUL COVURLUI
No. 1266.

PUBLICAȚIUNE

Se aduce la cunoștință generală, că în ziua de 6 August 1926, ora 9 dimineața, se va ține licitațiunea publică în localul acestei primării, pentru arendarea dreptului de vânătoare de pe teritoriul acestei comune, în suprafață de circa 2000 hectare.

Amatorii se vor prezenta în ziua și ora mai sus indicată, însoțiți de garanția legală pentru a putea lua parte la licitație.

Dat azi, la 21 Iulie 1926.

Secretar, (ss) M. CHIRICĂ.

* *

PRIMĂRIA COMUNEI OHIRUTNA
JUDEȚUL CAHUL
No. 2190.

PUBLICAȚIUNE

Noi, președintele comisiei interimare al comunei Chirutna, județul Cahul,

Aducem la cunoștință tuturor amatorilor, că la oficiul acestei primării, în ziua de 29 August 1926 ora 10 dim., se va ține una licitație publică pentru darea în arendă a terenului de vânătoare pe termen de un an, a moșiei Chirutna în suprafață de 5005 ha.

Licitația se va ține prin strigare, începând de la suma de Lei 1400 în sus, adjudecându-se asupra celui ce va oferi suma mai mare la a treia strigare, numărând banii imediat.

Concurenții vor depune în mod provizoriu o garanție de 10%.

Dispozițiunile art. 72-83 din legea contabilității publice sunt aplicabile acestei licitații.

Dat la 27 Iulie 1926.

Președ. comis. interimare, (ss) STĂNESCU.

Notar, (ss) BOBOC.

* *

OBȘTEA PĂDURII VALEA SACA
JUD. GURA HUMORULUI
No. 70.

PUBLICAȚIUNE

Se aduce la cunoștința generală, că în ziua de 5 Sept. 1926 ora 1 p. m. se va ține licitație publică asupra dreptului de vânătoare, proprietatea acestei obște, care se va da în arendă pe termen de 3 ani, cu începere dela 5 Sept. 1926 și până la 5 Sept. 1929.

Licitațiunea se va face în conformitate cu art. 72-83 al legii contabilității publice.

Doritorii de a concura la această licitație vor depune mai întâi vadiul de 100 lei.

Licitațiunea se va face în cancelaria obștei.

Dat, la 3 August 1926.

p. Președinte, (ss) NICULAI OLAR.

* *

NOTARIATUL ULMENI
No. 124/1926 adm.

Publicațiune

Se aduce la cunoștința publică, că drepturile de vânat ale comunelor aparținătoare notariatului Ulmeni (jud. Sălaj) se vor da în arendă pe timp de 6 ani, dela 1 Februarie 1926 până la 31 Ianuarie 1932 prin licitație publică, care se va ține:

În comuna Ulmeni la 27 Sept. 1926, ora 15, cu preț de strigare 100 lei.

În comuna Cheliuța la 29 Sept. 1926, ora 15, cu preț de strigare 500 lei.

În comuna Arduzel la 28 Sept. 1926, ora 15, cu preț de strigare 100 lei.

În comuna Țicău la 27 Sept. 1926 ora 8, cu preț de strigare 100 lei.

În comuna Tohat la 28 Sept. 1926, ora 8, cu preț de strigare 100 lei.

În caz de lipsă, a doua licitație se va ține în aceeași zi din luna Octombrie.

Condițiunile de licitație sunt cele stabilite de Ministerul de Agricultură, și se pot vedea la primăria respectivă.

Toate speșele le suportă arendașii.

Ulmeni, la 30 Iulie 1926.

NOTAR.

* *

NOTARIATUL POIANA
JUD. TURDA ARIEȘ
No. 262.

PUBLICAȚIUNE

Licitațiunea publicată în ziua de 9 Iulie 1926 rămânând fără rezultat, se publică o nouă licitație pe ziua de 30 Sept. 1926, orele 9 a. m. pentru arendarea dreptului de vânat al comunelor Poiana și Opișani, care se va ține în localul notariatului Poiana. Termen de arendare 10 ani.

Condițiunile de licitație se pot vedea la notariatul Poiana.

Poiana, la 30 Iulie 1926.

Notar, (ss) ȘERAN AUREL.

Primar: Poiana, (ss) JUCAN G.

Primar: (ss) Opișan, (ss) CARAN JOAN.

* *

Primăria Comunei Răzoare Jud. Cluj
No. 707 1926.

PUBLICAȚIUNE

În conformitate cu dispozițiunile art. 8-14 din legea pentru protecția vânatului și reglementarea vânătoarei, se aduce la cunoștința generală, că dreptul de vânat al comunei REZOARE, jud. CLUJ, se va da în arendă prin licitație publică pe timp de 10 ani, începând dela 1 Ianuarie 1923 și până la 31 Decemb. 1936.

Licitația se ține în localul primăriei comunale din REZOARE, pe ziua de 17 Decembrie 1926 și la ora 10 a. m. Prețul de strigare este de lei 500. Vadiul 10%.

Licitanții trebuie să fie prevăzuți cu autorizația prescrisă de art. 13 din legea vânatului.

Condițiunile de licitare se pot vedea la biroul notarial din MIHESU.

Primăria comună

REZOARE, la 14 August 1926.

Notar: (ss) Indescifrabil

Primar: (ss) Indescifrabil

* *

No. 468—1926.

PUBLICAȚIUNE

De arendarea locurilor de vânat ale comunei Voivodeni și condițiunile generale.

Primăria Comunei Voivodeni, pe baza hotărârei No. 8 și 14 a consiliului comunal, aduce la cunoștință publică că teritoriul de vânat al comunei Voivodeni, se va arenda prin licitație publică, care va avea loc în comuna Voivodeni, în anul 1926, luna Septemvrie, ziua 15, 9 a. m.

CONDIȚIUNILE DE LICITARE

1. Obiectul de arendare îl formează tot teritoriul comunei cu hotarul expropiat, exceptând proprietățile de peste 100 de Ha.

2. Arenda se începe cu data de 15 Septemvrie 1926 și se termină cu data de 15 Septemvrie 1926, adică 10 ani.

3. Prețul de strigare e 6000 lei, din care sumă se va depune 10% ca vadiu, înainte de începerea licitării.

4. Arendașul este dator a solvi suma arendei anuală la 15 Septemvrie al fiecărui an și înainte.

5. Arendașul este dator a solvi pentru asigurarea sumei de arendă anuală, o ipotecă amăsurat arendei anuale în cassa comunală. Această sumă se va manna ca depunere de către cassa comunală, iar cartea de depunere numai cu terminarea timpului de arendă se va preda arendașului.

6. Arendașul, dreptul de vânat în subarendare nu'l poate da.

7. Arendașul este dator a pune un păzitor de fiare pe teritoriul de vânat.

8. Iarna, când terenul este acoperit cu zăpadă timp mai îndelungat, la toată depărtarea de 150 Ha, trebuie făcute depozite de nutreț.

9. Arendașul este dator, ca toate fiarele și păsările răpitoare la rând să le nimicească. Arendașul este dator, ca la toată a treia lună să mijlocească șefului silvic dispozițiunile făcute, și despre rezultat.

10. Dacă arendașul exercită o vânătoare distructivă, contractul de arendă se desface și vânatul se interzice. Vânatul pe $\frac{1}{4}$ -a teritoriului e interzis.

11. Arendașul este dator, ca 10% amăsurat sumei de arendă anuală să le solvească în favorul Direcțiunei Vânătoarei a Ministerului Agriculturii și Domeniilor.

12. Arendașul este dator, ca toate cheltuelile făcute cu arendarea, precum anume prețul de publicare, întocmirea contractelor, timbre, plata de redactură, contribuțiuni, să le supoarte el peste suma de arendare.

13. Contractul de arendare pentru arenda momentan, iar pe tru comună numai după aprobarea de către forul superior se face obligator.

14. Dacă arendașul condițiunile cuprinse în contract nu le va respecta, comuna este în drept arbitrar a-l nimici și teritoriul de vânat a-l da din nou în arendă pe sarcina fostului arendaș, și eventuale deosebiri în arendă pe timpul trecut în o sumă să o încaseze. Fostul arendaș își perde ipoteca depusă și la licitarea nouă nu poate lua parte.

Voivodeni, la 25 Iulie 1926.

(ss) CAROL MARAN
Notar cercual

(ss) SAMUIL NICOL
Primar comunal

* *

Primăria Comunei Rătești
No. 621 1926.

PUBLICAȚIUNE

Se aduce la cunoștința generală, că teritoriul de vânat al comunei Rătești, de ca. 2200 jug. cad se va da în arendă prin licitație publică în ziua de 11 Sept. 1926, ora 10 pe un timp de 5 ani consecutivi, cu începere de 1 Sept. 1926.

Prețul de strigare lei . . . 660 (șasesuteșasezeci).

Garanția 200.

Condițiunile mai detaliate se pot vedea la primărie.

Rătești, la 1 August 1926.

PRIMĂRIA COMUNEI

* *

Notariatul cercual, Sasca-montană
No. 545 1926.

PUBLICAȚIUNE

În conformitate cu dispozițiunile Art. 8—14 din Legea pentru protecția vânatului și reglementarea vânătoarei se aduce la cunoștința publică, că dreptul de vânătoare al comunelor Știnăpări, Cărbunari și Sasca-montană. Plasa: Răcășdia, Județul:

* * *

CARAȘ, se va da în arendă pe timp de 6 (șeșe) ani consecutivi, cu începere dela data de 1 Septemvrie 1926 până la 31 August 1932.

Terenurile cari se vor arenda sunt terenuri expropriate, în întindere de:

Comuna: Știnăpări: 567. jugh. 212 st. p.

Comuna: Cărbunari: 671. jugh. 1494 st. p.

Comuna Sasca-montană: 1262 jugh. 1142 st. p.

Licitația publică se va ține în comuna Știnăpări la 21 August 1926, ora 8 dim. pe lângă prețul de strigare de 200 lei.

În comuna Cărbunari la 21 August 1926, ora 10 dim. pe lângă prețul de strigare 200 lei.

În comuna, Sasca-montană, la 21 August 1926, ora 15, pe lângă prețul de strigare de 400 lei.

Licitația publică se va ține în fiecare comună în localul primăriei.

Doritorii de a lua parte la licitație sunt obligați a prezenta autorizațiunea prescrisă de Art. 13, din legea vânatului.

Condițiunile de licitație se pot vedea în fiecare zi în orele oficioase la biroul notariatului cercual, din Sasca-montană.

Sasca-montană la 2 Iulie 1926.

(ss) ALEXANDRU STOIACOVICI
Notar cercual

* *

Primăria comunei Sandra
No. 622 1926.

PUBLICAȚIUNE

Se aduce la cunoștința generală, că teritoriul de vânat al comunei Sandra, de ca. 1900 jug. cad., se va da în arendă prin licitație publică în ziua de 12 Sept. 1926, ora 14 pe un timp de 5 ani consecutivi, cu începere de 1 Sept. 1926.

Prețul de strigare lei 500.

Garanția 200.

Condițiunile mai detaliate se pot vedea la primărie.

Sandra, la 1 August 1926.

PRIMĂRIA COMUNEI

* *

No. 45 926.

PUBLICAȚIUNE DE LICITAȚIE

Primăria comunei și composortul comunei Bațani Micii, aduce la cunoștința publică, că dreptul de vânat al comunei și al composortului se va da în arendă prin licitație publică pe 10 ani, care licitație se va ținea la 15 Septemvrie 1926, ora 10 p. m.

Prețul de strigare este 1000 lei. Vadiu 10%. Condițiunile celelalte sunt prescrise de Legea Vânatului.

Bațani Micii, la 5 August 1926.

Jud. Odorheiu

PRIMĂRIA

Notar: (ss) JUCU RADULY

* *

Către societățile de vânătoare.

Facem apel la societățile de vânătoare afiliate „Uniunei“, reamintindu-le de hotărârea adunării generale din 31 Mai 1925, care a fixat pentru societățile de vânătoare o cotizație anuală de 20 lei de fiecare membru. Rugăm deci călduros societățile de a se conforma acestei hotărâri și a-și da obolul, ajutând „Uniunea“, care le apără interesele lor precum și a întregii vânătorimi din Țară, și care are multe greutăți de înfruntat.

* *

Paznicii de vânătoare

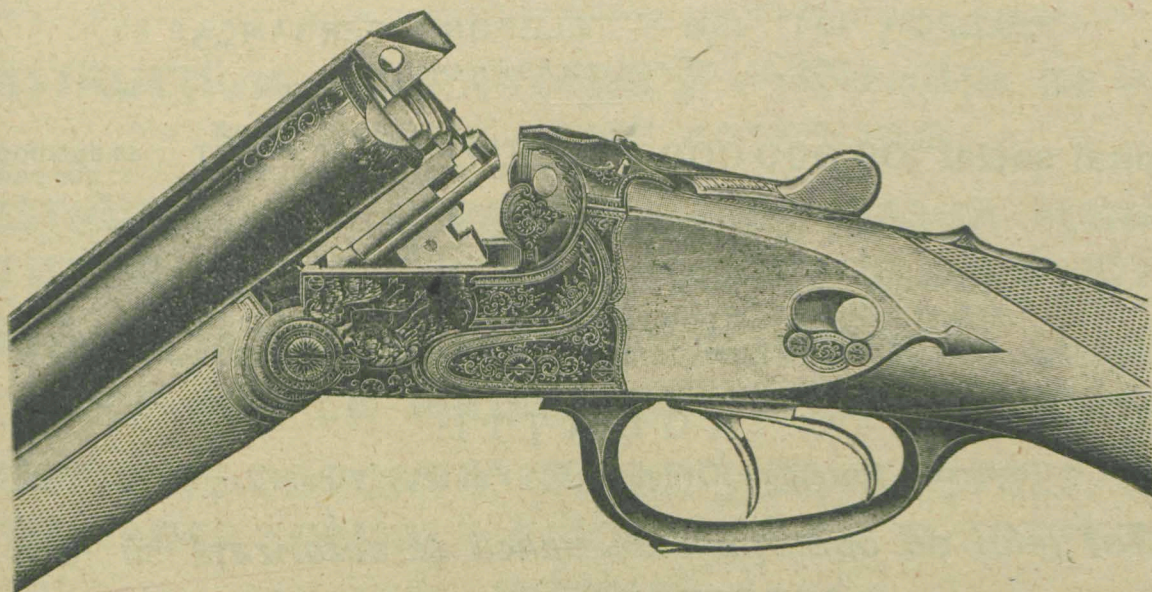
Am anunțat în revistă că „Uniunea“ și-a luat obligațiunea de a face și serviciul plasării personalului de brigadieri de vânătoare, absolvenți ai Școlii din Sighetul Marmăției.

Societățile și domnii arendași de terenuri sunt rugați a se adresa „Uniunei“, specificând: felul terenului (vânat nobil sau mic), leafa ce oferă și dacă paznicul poate fi căsătorit, căsătorit cu copii sau necăsătorit.

C. A. FUNK & Co. SUHL (GERMANIA)

FABRICĂ DE ARME

Firmă reputată pentru armele sale de primul rang și de mare precizie.

Construește ori-ce armă de vânătoare și de sport, de la cea mai simplă până la cea mai elegantă. Execuție conștiincioasă și promptă. Tir de mare precizie și cu maximum de randament, dovedit cu certificatul oficial al standurilor de încercare, care întovărășesc fie-care armă.

SPECIALITĂȚI:

SISTEM ANSON & DEELEY:

arme de alice cu două țevi, sau cu una de alice și alta de glonț și expressuri, în toate calibrele, cu sau fără ejector.

„ ANSON & DEELEY:

drillinguri, drillinguri-expressuri, etc. pentru cele mai puternice încărcături, în toate calibrele, cu sau fără armare separată a țevii de glonț și ejector.

„ ANSON & DEELEY:

arme sistem Bock (cu țevile suprapuse), în toate calibrele, cu zăvor Greener simplu sau dublu (Kersten).

„ ANSON & DEELEY:

arme pentru tirul de porumbei sistem Bock (țevi suprapuse), atât pentru vânătoare, cât și pentru tir la țalere, având maximum de randament posibil, cu zăvor Greener simplu sau dublu (Kersten), cu sau fără ejector.

Toate tipurile de arme se pot executa și cu cocoașe.

ARME DE GLONȚ DE MARE PRECIZIE SISTEM BLOCK

pentru toate calibrele și cele mai puternice încărcături, având avantajul de a fi extrem de ușoare și foarte elegante, admirabile pentru orice gen de vânat. Soliditate extremă, de la cea mai simplă armă la cea mai rafinată execuție.

La comenzi se poate ține seama de orice dorință specială.

Modele ale acestei case, precum și cataloage și prospecte în patru limbi, se găsesc la „UNTUNE”.

:: Banca Franco-Română ::

București, Strada Bursei No 5

TELEFON: 10/17, 46/8. — TELEFON INTERBANCAR 67

ADRESA TELEGRAFICA: FRANCOBANK

Capital social 100.000.000

CAPITAL DEPLIN VARSAT 50.000.000
FOND DE REZERVA 12.200.000

SUCURSALE:

Alexandria, Câmpina, Caracal, Cernăuți, Constanța,
Găești, Giurgiu, Roșiorii de Vede, Slobozia, Slatina,
Timișoara, T.-Măgurele.

AGENȚII:

Costești, Corabia, Drăgănești, Făurei, Vida, Zimnicea

Tot felul de operațiuni de bancă și autorizată să facă
OPERAȚIUNI DE DEVIZE

VULPI ARGINTII

Cea mai rentabilă cultură și cu șanse de câștig din cele mai mari, deaceea este pentru timpurile actuale cel mai sigur plasament de capital.

Vulpile argintii ale fermei mondiale Patte & Wolff Foxes Ltd. sunt neîntrecute atât în cece privește calitatea blănii, precum și în privința rasei pure a materialului de prăsilă.

Toate animalele de prăsilă sunt înregistrate de Guvernul Canadian și sunt livrate cu certificate de origină precum și cu un certificat al guvernului.

Material de prăsilă, provenit din părinți premiați cu premii din cele mai mari, se vinde pe prețuri și în condițiuni de plată afară din cale de convenabile. Cereți azi încă prospecte etc. Instrucțiuni în privința modului de prăsire și asupra celorlalte chestiuni tehnice se dau gratis.

VULPI ALBASTRE, Vulpi de Alaska din cele mai bune, cu certificate de origină etc. și pe prețuri foarte favorabile.

Se caută imediat reprezentanți pentru încă diferite state.

Reprezentanța europeană a Patte & Wolff Foxes Ltd:

Edelpelztierfarm RHEINWEILLER
Ober-Gailingen
Post Gailingen i/Baden
Germania

„DANUBIUL“

SANTIERELE ȚĂRII ROMÂNEȘTI PENTRU CONSTRUCȚIUNI NAVALE ȘI METALURGIE, S. A. BRĂILA

**CONSTRUCȚIUNI, REPARAȚIUNI ȘI MODIFICĂRI DE VASE
NAVALE DE ORICE CATEGORIE**

**CONSTRUCȚIUNI ȘI REPARAȚIUNI DE MAȘINI MARINE,
INDUSTRIALE, AGRICOLE, VAGOANE ȘI LOCOMOTIVE**

**REPARAȚIUNI DE AUTOMOBILE ȘI MOTOARE, LUCRĂRI
DE ORICE GEN LA MAȘINA DE FREZAT UNIVERSALĂ**

**TURNĂTORIE DE FONTĂ, BRONZ ȘI ALTE METALE, CON-
FEȚIONAREA SPECIALĂ A CORPURIILOR ȘI CAPETELOR
„DIESEL“**

DOC PLUTITOR, ȘALUPĂ CU POMPE DE SALVARE

Banca Generală a Țării Românești

CAPITAL LEI 60.000.000, REZERVE LEI 50.000.000

Sediul Central în București Str. Lipscani No. 10

Sucursale : Brăila, Brașov, Cluj, Constanța, Craiova, Galați, Giurgiu
Ploiești, T.-Măgurele, Oradia-Mare, Sf. Gheorghe

Bănci Afiliate : „TEMIȘOARA“ Institut de Credit și Economii,
Timișoara, „BANCA BASARABIEI“ Kișinău

FACE TOATE OPERAȚIUNILE DE BANCĂ

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE :

Președinte : d-l C. RĂMNICEANU-MANOLESCU

Vice-Președinți : { Principele B. ȘTIRBEY
I: M. MJIILINEU

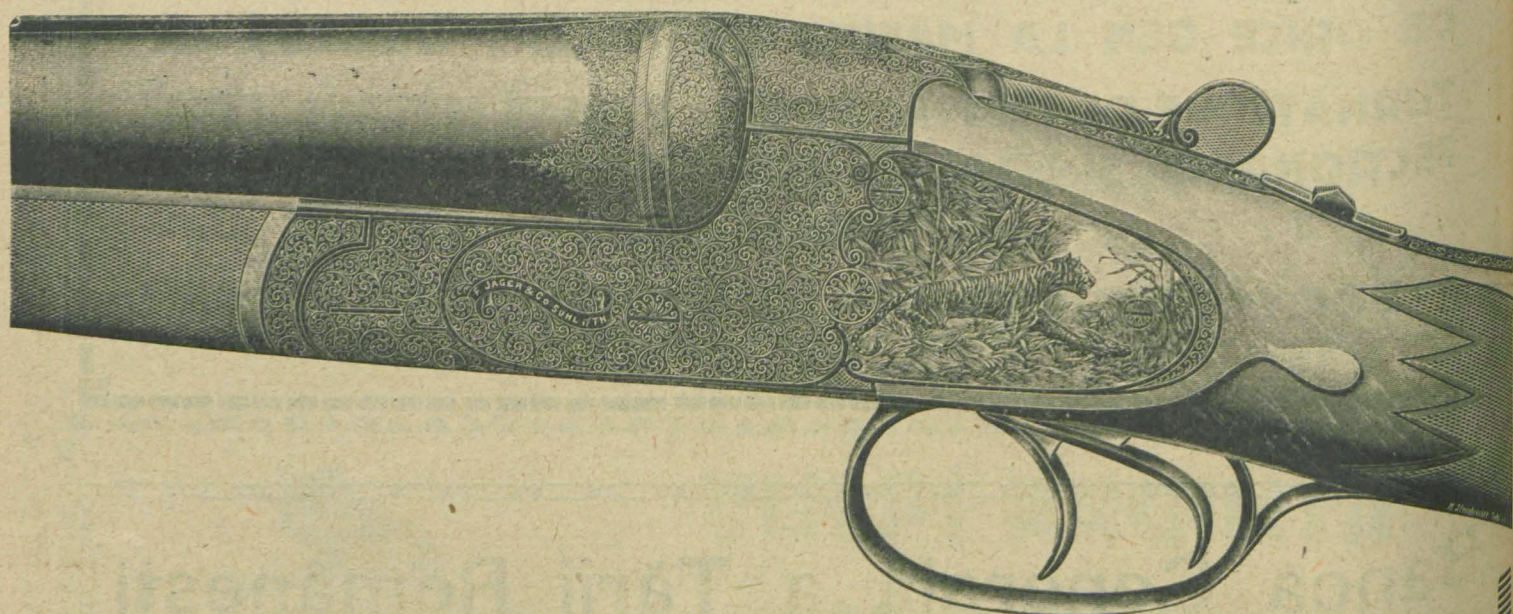
Membrii :

VICTOR ANTONESCU, Principele
JEAN CALLIMACHI Dr. I. COSTI-
NESCU, HENRI CATARGI, C. G.
DISSESCU, V. GOLDIȘ, Baronul AI,
HURMUZACHI, P. P. NEGULESCU.
Inginer C. OSICEANU.

• Director General : M. A. GEORGESCU

ARMELE F. JAEGER & Co.

sunt neîntrecute ca tir și soliditate,
putând rivaliza în privința aceasta
cu cele mai scumpe arme engleze.

Toate armele fabricate de această casă pentru membrii „UNIUNEI” sunt cea mai elocventă reclamă, obținând fără excepție predicătele „excepțional” și „superior” la standurile oficiale de încercare din streinătate.

SPECIALITĂȚI:

Zăvoarele „Simson-Jaeger” și „Vertical-Block” care rezistă celor mai formidabile presiuni.* Armarea separată de glonț, patent Jaeger, pentru drillinguri.* Ejectorul infailibil sistem Jaeger.* Viza patent Jaeger. etc.

Ultimul catalog ilustrat și cu prețuri se trimete membrilor „UNIUNEI” franco la cerere, adresată la sediul nostru.

REVISTA VĂRĂTORILOR

ORGAN OFICIAL AL MIȘCĂRII DE REVOLUȚIE A VĂRĂTORILOR DIN ROMÂNIA

Revista de cultură și știință a vânătorilor din România este publicată lunar de către Asociația Națională a Vânătorilor din România. Scopul revistei este de a promova cultura vânătoriei și de a oferi cititorilor informații utile și interesante despre activitatea vânătorilor în țară și în străinătate.

Abonamentele se fac la adresa: Asociația Națională a Vânătorilor din România, Strada ... Nr. ... București. Prețurile sunt următoarele:

Abonament anual	300 lei
Abonament semestral	150 lei
Abonament trimestrial	75 lei
Abonament lunar	25 lei

PREȚUL UNUI EXEMPLAR 30 LEI
PREȚUL UNUI NUMĂR VECHIU 40 LEI

„Revista Vânătorilor” este un mijloc de comunicare și informare vânătorilor din toate țările care au în vedere cultura vânătoriei și de a oferi cititorilor informații utile și interesante despre activitatea vânătorilor în țară și în străinătate.

Abonamentele se fac la adresa: Asociația Națională a Vânătorilor din România, Strada ... Nr. ... București. Prețurile sunt următoarele:

UNIREA FACE PUTEREA
STRĂNGEȚI-VĂ ÎMPREJURĂRI